

APSTIPRINĀTS
ar SIA "Rīgas ūdens" valdes 13.03.2025.
lēmumu (Protokols Nr. 2.4.1/2025/17)

SIA "RĪGAS ŪDENS"

**ZIŅOJUMS PAR LĪGUMA IZPILDI
SABIEDRISKO ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS
JOMĀ 2024. GADĀ**

Rīga, 2025

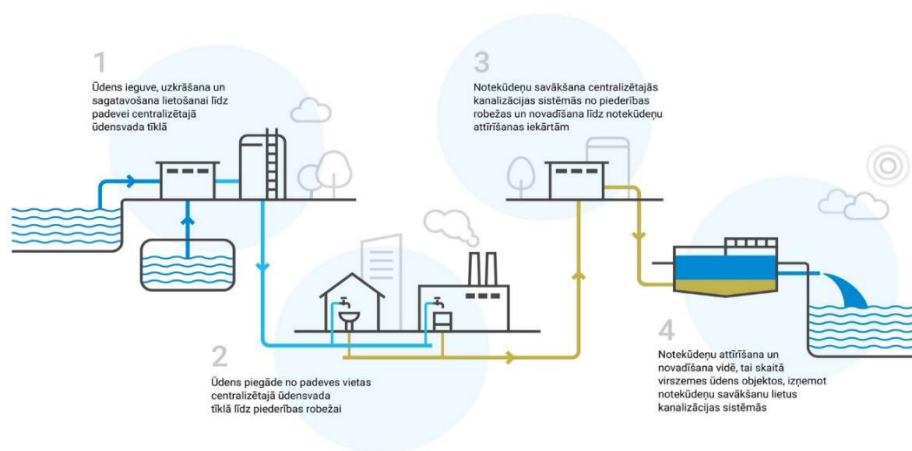
Saturs

IEVADS	3
1. PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS KVALITĀTES IZVĒRTĒJUMS	5
1.1. PAKALPOJUMU APJOMS	6
1.2. DZERAMĀ ŪDENS KVALITĀTE.....	10
1.3. NOTEKŪDEŅU KVALITĀTE UN NEKAITĪGUMS APKĀRTĒJAI VIDEI.....	12
1.4. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS UZTURĒŠANA, AVĀRIJAS UN REMONTDARBI	13
1.5. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMU AVĀRIJU NOVĒRŠANAS PASĀKUMI	14
1.6. ŪDENS ZUDUMU APJOMS.....	15
1.7. REALIZĒTIE PROJEKTI UN PASĀKUMI PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS IETVAROS.....	16
1.8. KLIENTU APKALPOŠANA.....	20
1.9. KOMPETENTO PĀRBAUDES INSTITŪCIJU VEIKTĀS PĀRBAUDES.....	24
2. BŪTISKĀKIE ŠĶĒRŠĻI, KAS KAVĒJUŠI PAKALPOJUMU SNIEGŠANU AUGSTĀ KVALITĀTĒ....	25
3. PAREDZĒTIE UZLABOJUMI ŪDENSSAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANĀ	26
4. NOZĪMĪGI NOTIKUMI PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PERIODĀ.....	28
ZIŅOJUMĀ IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI	31

IEVADS

Pamatojoties uz Rīgas domes 10.07.2019. lēmumu Nr. 2446 "Par līguma par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu noslēgšanu ar SIA "Rīgas ūdens"", Rīgas pilsētas pašvaldība (turpmāk — Pašvaldība) un SIA "Rīgas ūdens" (turpmāk — Rīgas ūdens, Sabiedrība vai Uzņēmums) 24.07.2019. noslēdza līgumu Nr. RD–19–756/lī par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu (turpmāk — Līgums). Atbilstīgi Līgumam Sabiedrība sniedz šādus ūdenssaimniecības sabiedriskos pakalpojumus (turpmāk — Pakalpojumi) Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā:

- ūdens ieguve, uzkrāšana un sagatavošana lietošanai līdz padevei centralizētajā ūdensvada tīklā;
- ūdens piegāde no padeves vietas centralizētajā ūdensvada tīklā līdz piederības robežai;
- notekūdeņu savākšana centralizētajās kanalizācijas sistēmās (izņemot notekūdeņu savākšanu lietās kanalizācijas sistēmās) no piederības robežas un novadīšana līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;
- notekūdeņu attīrīšana un novadīšanā vidē, arī virszemes objektos.

1. attēls. Rīgas ūdens sniegtie sabiedriskie ūdenssaimniecības pakalpojumi

22.03.2023. tika pieņemts Rīgas domes lēmums Nr. RD–23–2363/le par grozījumiem Līgumā, ietverot jaunu Sabiedrībai deleģētu uzdevumu — apsaimniekot ugunsdzēsības hydrantus un RVP MVD un RVP ĀMD īpašumā esošos brīvrkrānus, kā arī plānot jaunu brīvrkrānu izbūvi, paplašinot to pieejamību Rīgas valstspilsētas teritorijā.

2024. gadā Sabiedrību vadīja valde šādā sastāvā:

- Krišjānis Krūmiņš, valdes priekšsēdētājs;
- Normunds Zvaunis, valdes loceklis;
- Agnese Ozolkāja, valdes locekle.

2024. gadā Sabiedrības padome strādāja trīs šādu padomes locekļu sastāvā:

- Dace Ljusa, padomes priekšsēdētāja;
- Tālis Juhna, padomes loceklis;
- Imants Paeglītis, padomes loceklis.

Sabiedrība 2024. gadā nodrošināja Līgumā noteikto sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, dzeramā ūdens kvalitātes prasību izpildi un veica virkni pasākumu Sabiedrības infrastruktūras, tehnoloģiskās attīstības, klientu apkalpošanas un pakalpojumu sniegšanas attīstības un efektivitātes uzlabošanas jomā.

Ziņojums ir sagatavots un strukturēts atbilstīgi Līguma 2.10. punkta nosacījumiem iesniegšanai RVP MVD, kā arī izskatīšanai Sabiedrības padomē un Rīgas ūdens kārtējā dalībnieku sapulcē saskaņā ar Rīgas domes 21.08.2020. iekšējo noteikumu Nr. 4 "Rīgas pilsētas pašvaldībai piederošo kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības kārtība" prasībām.

Ar Rīgas domes 07.07.2021. lēmumu Nr. 720 "Par Rīgas pilsētas pašvaldības tiešās līdzdalības saglabāšanu SIA "Rīgas ūdens"" ir noteikts Uzņēmuma vispārējais stratēģiskais mērķis un ar Rīgas domes 06.10.2021. lēmumu Nr. 938 Uzņēmumam ir izvirzīti specifiski nefinanšu mērķi ūdenssaimniecības politikas, centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas jomā, kuri izriet no Uzņēmumam noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu:

- attīstīt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošanu, uzlabojot to pieejamību un palielinot iedzīvotāju pieslēgumu īpatsvaru, tā nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un veicinot Eiropas Savienības direktīvu prasību izpildi ūdenssaimniecības jomā;
- veicināt notekūdeņu apsaimniekošanas ilgtspēju, uzlabojot notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti un efektivitāti, mazinot klimata pārmaiņu ietekmi un negatīvo ietekmi uz vidi;
- nodrošināt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, uzlabot klientu apkalpošanas kvalitāti, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas, sabiedrības dzīves vides un ekonomiskās intereses;
- uzlabot stratēģiski svarīgās sabiedriskās ūdenssaimniecības infrastruktūras pārvaldību, modernizējot tehnoloģiskos procesus un infrastruktūru, pēc iespējas saglabājot "zaļo" infrastruktūru ūdenssaimniecības infrastruktūras pārbūves laikā, paaugstinot procesu efektivitāti un energoefektivitāti un palielinot dabas resursu izmantošanas lietderību;
- stiprināt kapacitāti pētniecības, attīstības un digitalizācijas jomā, tai skaitā pēc iespējas līdzdarbojoties viedpilsētu risinājumu un inovāciju ekosistēmas projektos, kā arī sadarbojoties ar pašvaldību centralizētu IKT risinājumu izstrādē, ieviešanā un atvērto datu nodrošināšanā;
- paaugstināt darbinieku kvalifikāciju, motivāciju un darba vides kvalitāti;
- veicināt sabiedrības izpratni par vides saudzēšanu un ūdenssaimniecības nozari, tai skaitā veicinot "zaļo" domāšanu un vidi saudzējošu dzīvesveidu ūdenssaimniecības jomā, iesaistot vides problēmu risināšanā, atbalstot un veicinot "krāna" dzeramā ūdens lietošanu, uzlabojot sabiedrības izpratni par uzņēmuma lomu vides aizsardzībā.

Uzskaitīto mērķu īstenošanas nolūkā Sabiedrība izstrādāja un īstenoja Rīgas ūdens vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022.–2024. gadam.

Par 2024. gada darbības rezultātiem Rīgas ūdens ir sagatavojis Finanšu pārskatu, Ilgtspējas ziņojumu, Korporatīvas pārvaldības ziņojumu un pārskatu par finanšu un nefinanšu mērķu izpildi, kuri kopā ar Līguma izpildes pārskatu sniedz visaptverošu priekšstatu par Rīgas ūdens darbību 2024. gadā. Pārskati pēc to izskatīšanas kārtējā dalībnieku sapulcē būs pieejami Uzņēmuma mājaslapā www.rigasudens.lv.

1. PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS KVALITĀTES IZVĒRTĒJUMS

Pakalpojumu pieejamība

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes informāciju par deklarētajiem iedzīvotājiem Rīgā 2024. gadā centralizētie ūdensapgādes pakalpojumi 31.12.2024. bija pieejami 98,04 % Rīgas valstspilsētas administratīvās teritorijas iedzīvotāju, savukārt centralizētie kanalizācijas pakalpojumi — 98,14 % Rīgas valstspilsētas notekūdeņu aglomerācijas teritorijas iedzīvotāju. Prasības par centralizētās kanalizācijas sistēmu izveidošanu ir noteiktas Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumos Nr. 34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”. Atbilstīgi šiem noteikumiem centralizētas kanalizācijas sistēmas izveidojamas apdzīvotām vietām vai to robežās esošām atsevišķām teritorijas daļām, kur iedzīvotāju skaits, apdzīvotības blīvums un ekonomiskā aktivitāte ir pietiekami koncentrēta, lai būtu ekonomiski pamatoti veidot centralizētu kanalizācijas tīklu sistēmu notekūdeņu savākšanai un novadīšanai uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (turpmāk — Aglomerācija).

Atsevišķās pilsētas apkaimēs, to daļās vai atsevišķās ielās centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi nav pieejami. Centralizētie ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi nav pieejami trīs Rīgas apkaimēs, kurās iedzīvotāju skaits ir lielāks par 1000 iedzīvotāju: Dārziņos (iedzīvotāju skaits: 4149; platība: 434,8 ha), Trīsciemā (iedzīvotāju skaits: 1228; platība: 1131,9 ha), un Mangaļsalā (iedzīvotāju skaits: 1149; platība: 803,6 ha)¹. Patlaban ūdensapgādes pakalpojumi Trīsciemā ir pieejami tikai Jaunciema gatvē.

Ūdenssaimniecības pakalpojumi nav pieejami vai ir pieejami daļēji atsevišķās šādu Rīgas apkaimju teritorijās, t. sk. atsevišķās ielās: Atgāzenē, Bergos, Bišumuižā, Bolderājā, Brekšos, Čiekurkalnā, Dārziemā, Dzirciemā, Imantā, Jaunciemā (ūdensapgāde un kanalizācija pieejama tikai daudzdzīvokļu ēkām), Juglā, Ķengaragā, Maskavas forštātē, Mežaparkā, Mežciemā, Mīlgrāvī, Pētersalā–Andrejsalā (kanalizācija nav pieejama atsevišķiem objektiem), Purvciemā, Šampēterī, Šķīrotavā, Teikā, Torņkalnā, Vecmīlgrāvī (atsevišķās ielās nav pieejama kanalizācija), Zasulaukā, Ziepniekkalnā, Zolitūdē, kā arī atsevišķās apkaimēs, kuru iedzīvotāju skaits ir mazāks par 1000 — Sužos, Voleros, Buļļos, Bukultos, Mūkupurvā, Rumbulā, Kundziņsalā, Ķīpsalā, Kleistos, Spilvē, Salās². Šajā uzskaitījumā ir ietvertas arī teritoriju daļas (ielas) ar nelielu deklarēto iedzīvotāju skaitu, kurās pieslēgumu izveidošana būtu ekonomiski nepamatota, radītu ievērojamas izmaksas. Tāpēc ūdenssaimniecības turpmākas attīstības nolūkā Rīgas ūdens ir izveidojis ūdenssaimniecības attīstības teritoriju prioritāro sarakstu, sarindojot teritorijas pēc būvniecības izmaksām uz vienu iedzīvotāju.

2024. gadā tika pabeigta ES KF 6K īstenošana un ekspluatācijā nodoti izbūvētie ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli Ziepniekkalnā un Imantā — Imantas līnijās, Nīcas ielas un Vārves ielas rajonā. Projekta satvarā izbūvētie tīkli Teikā ekspluatācijā tika nodoti jau 2023. gadā. Patlaban turpinās centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvdarbi Ziepniekkalnā II kārtai, kas tiek īstenoti ārpus ES KF 6K.

Pašlaik norisinās Mangaļsalas un Bukultu ūdenssaimniecības attīstības būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde, plānojot ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūvi un pievienošanu Rīgas infrastruktūrai. Mangaļsalas teritorijas ūdenssaimniecības attīstībai tiek nodrošināti Rīgas domes līdzekļi, ņemot vērā lēmumu par dividendēs Pašvaldībai izmaksājamās daļas samazinājumu. Pārskata periodā tika pabeigta būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde ūdenssaimniecības infrastruktūras paplašināšanai Juglā, kā arī Bergu un Imantas apkaimju teritorijās, kuras netika iekļautas ES KF 5K un ES KF 6K projektos.

Ir pabeigti ūdenssaimniecības paplašināšanas būvdarbi Čiekurkalnā (Saulkrastu, Stienes, Liepupes rajonā). Dārziņu ūdenssaimniecības attīstības projekta īstenošanai ir nepieciešamas ievērojamas Rīgas valstspilsētas investīcijas (> 39 milj. EUR). Projekta īstenošanas uzsākšanai tiks nodrošināti Rīgas domes līdzekļi.

¹ <https://apkaimes.lv/statistika/iedzivotaju-skaitis-2/>

² <https://apkaimes.lv/statistika/iedzivotaju-skaitis-2/>

Ūdenssaimniecības infrastruktūra 31.12.2024.:

- dzeramā ūdens sagatavošanas ietaises “Daugava” un “Baltezers”;
- **8** ūdens padeves sūkņu stacijas;
- **7** ūdens spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijas;
- **1** infiltrācijas sūkņu stacija;
- **6** ūdensgūtnes;
- **1536** km ūdensvada tīkli;
- **5** ūdens rezervuāri;
- **107** kanalizācijas sūkņu stacijas;
- **1282** km kanalizācijas tīkli;
- bioloģiskās attīrīšanas stacija “Daugavgrīva”.

Rīgas ūdensapgādei nepieciešamais ūdens daudzums tiek iegūts 6 pilsētas nozīmes ūdensgūtnēs, kas iedalāmas divās grupās:

- ūdensgūtnes, kurās kā ūdens avotu izmanto virszemes ūdeni — ūdens stacija “Daugava”;
- ūdensgūtnes, kurās izmanto pazemes ūdens krājumus — “Baltezers”, “Baltezers-1”, “Baltezers-2”, “Zaķumuiža”, “Remberģi”.

Rīgas kanalizācijas sistēmā savāktu notekūdeņu attīrīšana tiek veikta Rīgas pilsētas ziemeļrietumu daļā — bioloģiskās attīrīšanas stacijā “Daugavgrīva”.

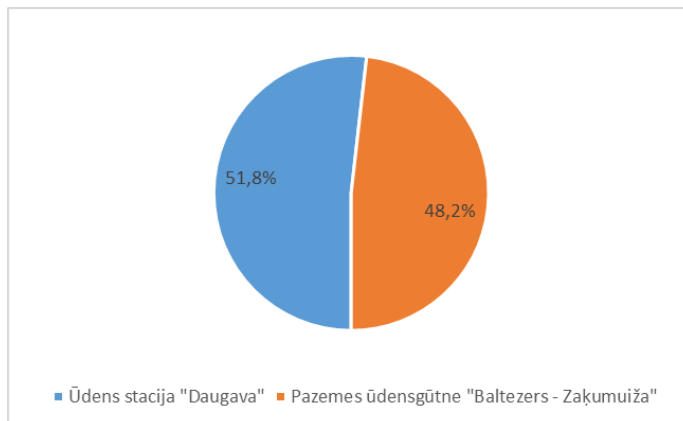
Sabiedrības sertificētās sfēras

- Energopārvaldības sistēma atbilstīgi ISO 50001:2018 prasībām kopš 25.01.2017.
- Vides pārvaldības sistēma atbilstīgi LVS EN ISO 14001:2015 prasībām kopš 13.12.2023.

1.1. PAKALPOJUMU APJOMS

Sabiedrība sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus klientiem Rīgas valstspilsētas teritorijā, kā arī atsevišķiem klientiem blakus esošo pašvaldību teritorijas daļās — Ādažu, Ropažu, Mārupes un Ķekavas novadā. Starp šiem klientiem ir arī vairāki ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēji, kuri ar ūdenssaimniecības pakalpojumiem nodrošina savus klientus Pierīgas pašvaldībās.

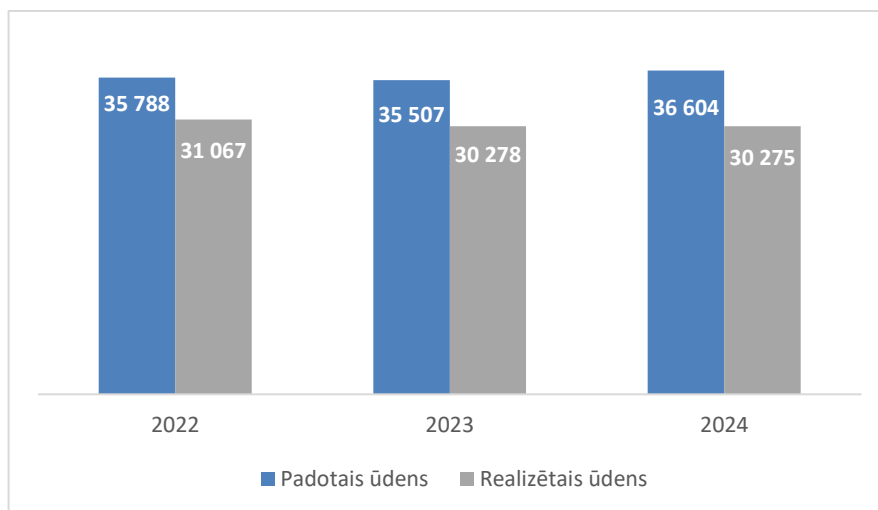
2024. gadā centralizētajā ūdensvada tīklā tika padoti 36 604 tūkst. m³ ūdens.

2. attēls. Iegūtā ūdens sadalījums 2024. gadā no pazemes un virszemes ūdensgūtnes, %

Ūdens realizācijas apjoms

Rīgas centralizētajā ūdensvada tīklā 2024. gadā kopumā tika padoti 36 604 tūkst. m³ ūdens. Ūdens realizācijas apjoms — 30 275 tūkst. m³.

3. attēls. Padotā un realizētā ūdens apjoms 2022.–2024. gadā, tūkst. m³

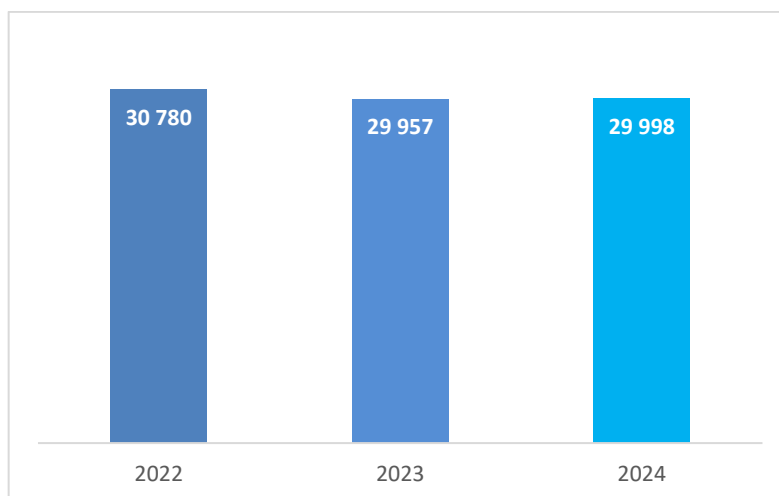
*Informāciju par ūdens zudumiem sk. ziņojuma sadaļā "1.6. Ūdens zudumi tīklā".

Padotā ūdens apjoma pieaugums 2024. gadā skaidrojams ar virknes plānotu ūdensapgādes infrastruktūras uzturēšanas pasākumu īstenošanu, piemēram, maģistrālo ūdensvadu skalošanu Pārdaugavas ūdensapgādes zonā (ŪS Daugava–Bolderāja), prasībām atbilstošas padotā ūdens kvalitātes uzturēšanu tīklā, mazinot mikrobioloģiskā piesārņojuma risku vasaras mēnešos u. c.

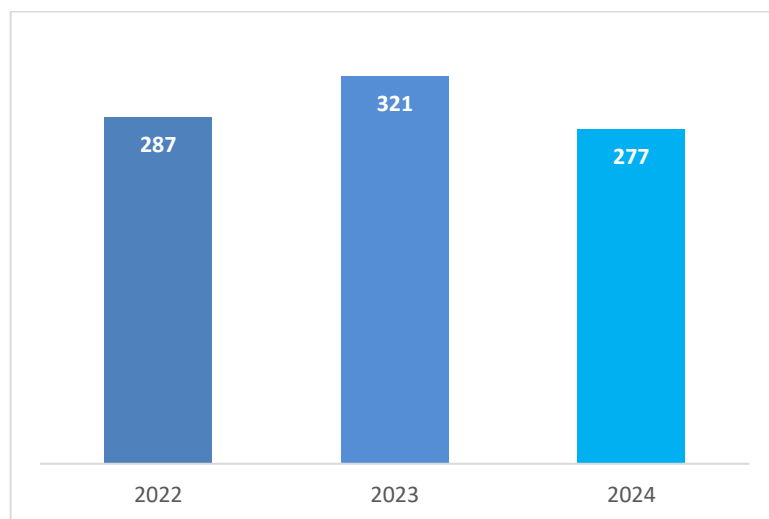
Papildus tiek uzskaitīts hidrantu pārbaudēs izmantotais ūdens daudzums, kā arī ārpakalpojuma būvdarbos izmantotā ūdens apjoms (maģistrālo ūdensvadu pārbūves gadījumos).

Sniegto ūdensapgādes pakalpojumu apjoms pārskata gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, samazinājās par 0,1 % un bija 30 275 tūkst. m³, tostarp:

- Rīgas administratīvajā teritorijā — 29 998 tūkst. m³, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu pieauga par 0,14 %;
- Pierīgā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem — 277 tūkst. m³, kas, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, samazinājās par 13,7%, bet kopumā veidoja nelielu daudzumu no kopējā realizācijas apjoma.

4. attēls. Ūdensapgādes pakalpojumu apjoms Rīgas administratīvajā teritorijā 2022.–2024. gadā, tūkst. m³

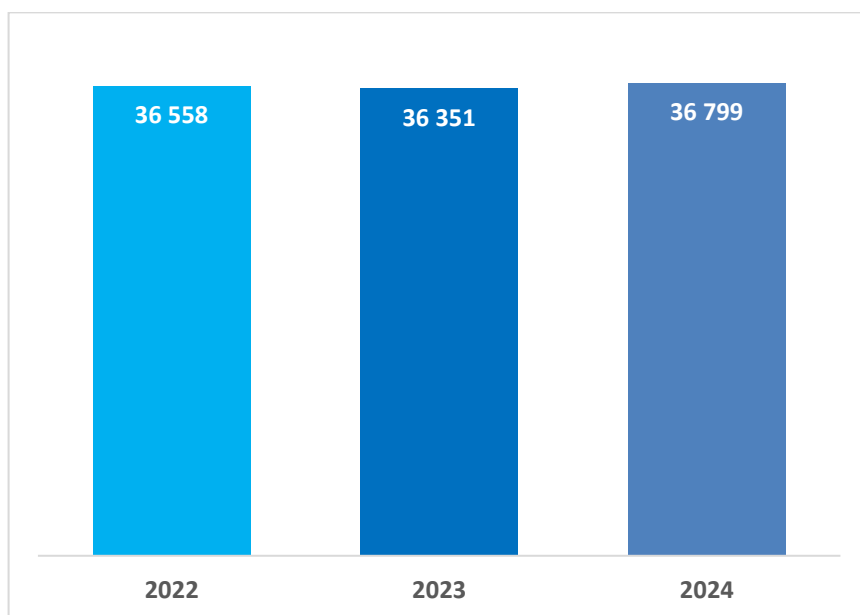

5. attēls. Ūdensapgādes pakalpojumu apjoms Pierīgā 2022.–2024. gadā, tūkst. m³

No kopējā ūdensapgādes pakalpojumu apjoma Rīgas administratīvajā teritorijā 77,5 % veido dzīvojamā fonda klientu patēriņš. Pārskata gadā dzīvojamā fonda klientu grupas patēriņa apjoms, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, samazinājās par 0,2 %. Nedzīvojamā fonda klientu patēriņš veido 22,5 % no Rīgas administratīvās teritorijas ūdensapgādes pakalpojumu apjoma un, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, ir palielinājies par 1,4 %.

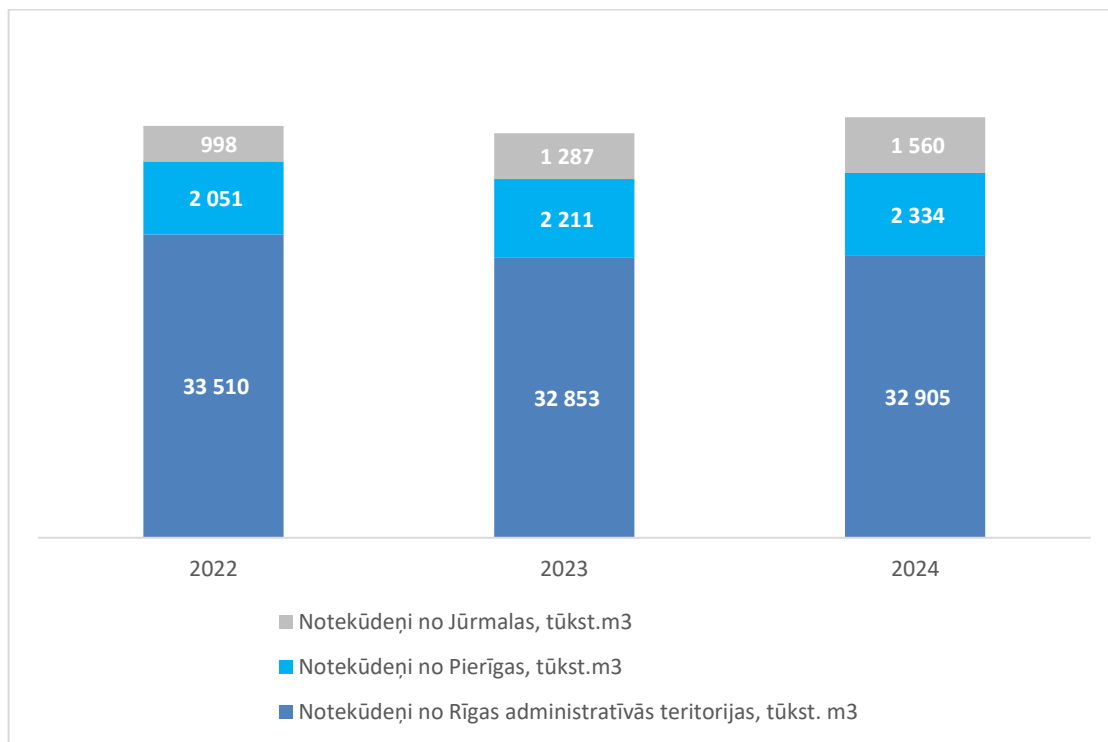
Notekūdeņu apjoms

Kanalizācijas pakalpojumu apjoms pārskata gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājās par 1,2 % un bija 36799 tūkst. m³, ieskaitot pakalpojumus no Pierīgas un Jūrmalas. Rīgas administratīvajā teritorijā sniegto pakalpojumu apjoms bija 32 905 tūkst. m³, tostarp lietuss notekūdeņu apjoms bija 2048 tūkst. m³, kas, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, ir palielinājies par 0,9 %. Kopējais kanalizācijas pakalpojumu realizācijas apjoma pieaugums salīdzinājumā ar 2023. gadu galvenokārt ir skaidrojams ar notekūdeņu attīrīšanas pieaugumu Jūrmalā 21,3 % apmērā, ko ietekmēja jūlijā un augustā novadītie vētras lietuss notekūdeņi.

6. attēls. No klientiem savākto notekūdeņu apjomi 2022.–2024. gadā, tūkst. m³

2024. gadā notekūdeņi no Pierīgas bija 2334 tūkst. m³, kas veido 6,3 % no kopējā savākto notekūdeņu apjoma, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājās par 7,8 %. Notekūdeņi no Jūrmalas bija 1560 tūkst. m³ — par 21,3 % vairāk nekā iepriekšējā pārskata gadā.

7. attēls. Savākto notekūdeņu apjoms 2022.–2024., tūkst. m³

BASD attīrīto notekūdeņu apjoms 2024. gadā bija 51 345 tūkst. m³.

Ūdens nodrošināšana brīvkrānos, strūklakās, ugunsdzēsības hidrantos, dzeramā ūdens pieejamība Pašvaldības norādītajos publiskajos pasākumos

31.12.2024. Rīgā tika ekspluatēti 7580 ugunsdzēsības hidranti. Informāciju par ūdens patēriņu hidrantos aprēķina, ņemot vērā VUGD datus par vidējo ūdens patēriņu ugunsgrēku dzēšanā³.

Ugunsdzēsības hidranti	2022	2023	2024
Skaits	7565	7606	7580

1. tabula. Ugunsdzēsību hydrantu skaits 2022.–2024. gadā

Rīgas dome 22.03.2023. pieņēma lēmumu Nr. 2363 "Par grozījumiem Rīgas domes 10.07.2019. lēmumā Nr. 2446 "Par līguma par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu noslēgšanu ar SIA "Rīgas ūdens"" un grozījumiem Rīgas valstspilsētas pašvaldības un SIA "Rīgas ūdens" 24.07.2019. līgumā par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Nr. RD–19–756/lī". Ar minēto lēmumu tika papildināts Līgums, paredzot paplašināt brīvkrānu pieejamību pilsētvidē, uzdodot Uzņēmumam nodrošināt jaunu brīvkrānu izbūvi, kā arī veikt Pašvaldības brīvkrānu apsaimniekošanu. Kā otrs jauns Uzņēmuma pienākums tika noteikts nodrošināt dzeramā ūdens pieejamību Rīgas valstspilsētas norādītajos publiskajos pasākumos.

2024. gadā tika ierīkoti 11 (vienpadsmit) jauni brīvkrāni: Lielvārdes ielā 68, Viesturdārzā, Brīvības laukumā 1 (Operas skvērs), Bolderājas promenādē, Uzvaras bulvārī, Uzvaras parkā, pie Māras dīķa, Anniņmuižas bulvārī 77, Latgales ielas parkā (pretī Balvu iela 13), Nordeķu parkā Dzirciemā un Centrāltingus teritorijā.

³ Precīzs patērētā ūdens apjoms hidrantos VUGD vajadzībām būs pieejams, kad tiks saskaņots kompensācijas apmērs par 2024. gadu.

2024. gadā Rīgas ūdens sāka apsaimniekot vēl divus Pašvaldības ĀMD īpašumā esošus brīvkrānus — Dailes teātra skvērā (Brīvības ielā 75) un Lastādijas ielā 2 pie Centrāltirgus. Pagājušā gada sezonā darbojās 36 brīvkrāni, bet 2025. gadā ir plānots palielināt brīvkrānu skaitu vēl par 10 brīvkrāniem.

Nemot vērā RVP IKSD iesniegto pasākumu sarakstu, Rīgas ūdens nodrošināja dzeramā ūdens pieejamību Pašvaldības rīkotajos pasākumos. Pasākumos izmantotas mobilās ūdens stacijas, kas pieslēgtas pilsētas ūdensvadam, izmantojot hidrantus. Tās ir brīvi pieejamas ar iespēju, ka vienlaicīgi iekārtu var lietot astoņi cilvēki. Papildus jau ierastajām mobilajām ūdens stacijām 2024. gadā pasākumos tika izmantota arī jauna dzeramā ūdens cisterna, kas nodrošina daudz plašākas dzeramā ūdens pieejamības iespējas pasākumos, jo tā nav tehniski jāpieslēdz pie ūdensvada, kā arī tās izvietojumam pasākuma vietā nepieciešams mazāk resursu. Kopumā dzeramā ūdens pieejamība tika nodrošināta pietiekamā apjomā un augstā kvalitātē. Kopējais pasākumos izlietotā ūdens apjoms ir 25 m³. Kopējais kompensācijas apmērs par uzdevuma izpildi — brīvkrānu uztādīšanas izmaksām (nolietojuma apmērs gadā), apsekošanu, uzturēšanu, ūdens kvalitātes pārbaudēm, kā arī ūdens patēriņu brīvkrānos, hidrantos un publiskajos pasākumos — tiks saskaņots ar RVP MVD un RVP FD ne vēlāk kā līdz 01.05.2025.

1.2. DZERAMĀ ŪDENS KVALITĀTE

Sabiedrība, sniedzot sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, nodrošina:

- pakalpojumu atbilstību noteiktām kvalitātes un vides aizsardzības prasībām, tehniskajiem noteikumiem, standartiem un noslēgto līgumu ar pakalpojumu lietotājiem nosacījumiem;
- dzeramā ūdens kvalitāti un notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem tiesību aktiem un Eiropas Savienības tiesību normās noteiktajām prasībām;
- ūdens kvalitātes un kvantitātes saglabāšanu ūdensgūtnēs savas kompetences ietvaros;
- vides aizsardzības un ūdens resursu ekonomiskas izmantošanas jautājumu risināšanu savas kompetences ietvaros;
- ūdens monitoringa veikšanu atļaujās un normatīvajos tiesību aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā;
- ūdenssaimniecības attīstības projektu izstrādi un realizēšanu savas kompetences ietvaros, veicot attiecīgu Eiropas Savienības direktīvu ieviešanu.

Ūdens sagatavošana un ūdens kvalitāte pēc ūdens sagatavošanas

Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības nosaka Ministru kabineta 26.09.2023. noteikumi Nr. 547 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” (turpmāk — Noteikumi Nr. 547). Šie noteikumi ievieša līdz tam lietoto normu rādītāju izmaiņas, dažiem no rādītājiem nenorādot vērtību, bet gan nosacījumu “pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām” vai “bez īpašām izmaiņām”. Lai nodrošinātu prasību vienotu interpretāciju un darbinieku izpratni par to, kuros gadījumos ir nepieciešama operatīva rīcība, Uzņēmumā ir izstrādāts iekšējais regulējums “Par ūdens paraugos nosakāmo smaržas, garšas, krāsas, duļķainības un mikroorganismu kopskaita normu vērtībām”. Izvērtējot Uzņēmumā apkopotos ūdens kvalitātes rādītājus četrus gadu periodā, kvalitātes uzraudzībai tiek izmantotas šādas normu vērtības:

Rādītājs	Rīgas ūdens noteiktā rādītāja vērtība	Noteikumos Nr. 547 paredzētā vērtība (spēkā no 26.09.2023.)
Smarža	3 balles	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām
Garša	3 balles	
Krāsa	15 mg/LPt.	
Duļķainība	2,0 NDV	
Mikroorganismu kopskaits	500/mL KVV	Bez īpašām izmaiņām

2. tabula. Ūdens kvalitātes rādītāji

2024. gadā tika nodrošināta izvirzīto ūdens kvalitātes prasību izpilde, tostarp attiecībā uz dzelzi un mangānu, kas nepārsniedza noteiktās koncentrāciju normas (attiecīgi 0,2 mg/L un 0,05 mg/L).

Nr. p. k.	Parametrs	Mērvienība	Maksimālā pieļaujamā norma	Vidējie testēšanas rezultāti		
				2022. gads	2023. gads	2024. gads
1.	<i>Clostridium perfringens</i> (ieskaitot sporas)	KVV/100 mL	0	0	0	0
2.	<i>Escherichia coli</i>	KVV/100 mL	0	0	0	0
3.	Koliformu baktērijas	KVV/100 mL	0	0	0	0
4.	Mikroorg. kopsk. 72 h 22° C	KVV/mL	Bez īpašām izmaiņām*	70	305	277
5.	Zarnu enterokoki	KVV/100 mL	0	0	0	0
6.	Alumīnijs	mg/L	0,2	0,02	0,02	0,02
7.	Amonijs	mg/L	0,50	0,03	0,03	0,03
8.	Cietība	mmol/L	-	1,7	1,7	1,7
9.	Duļķainība	NDV	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām**	0,2	0,3	0,2
10.	Dzelzs	mg/L	0,2	0,07	0,11	0,09
11.	Elektrovadītspēja	µS/cm	2500	459	423	386
12.	Hlorīdi	mg/L	250	50	38	36
13.	Mangāns	mg/L	0,05	0,02	0,02	0,02
14.	Nātrijs	mg/L	200	23	18	13
15.	Nitrāti	mg/L	50	2,2	2,3	2,1
16.	Nitrīti	mg/L	0,50	0,005	0,004	0,005
17.	Oksidējamība (KMnO ₄)	mg/L	5,0	2,2	2,3	2,4
18.	pH	pH vienības	6,5–9,5	7,3	7,3	7,2
19.	Sulfāti	mg/L	250	34	33	38
20.	PFAS summa	µg/L	0,10	-	-	< 0,002
21.	Pesticīdi kopā	µg/L	0,50	-	-	< 0,125

* Rīgas ūdens noteiktā maksimālā pieļaujamā norma ir 500 KVV/mL.

** Rīgas ūdens noteiktā maksimālā pieļaujamā norma ir 2 NDV.

3. tabula. Dzeramā ūdens kvalitātes vidējie testēšanas rezultāti 2022.–2024. gadā

Saskaņā ar Veselības inspekcijas apstiprināto plānu Sabiedrības AŪKKL regulāri veic dzeramā ūdens kvalitātes monitoringu:

- vienu reizi mēnesī — 30 pilsētas ūdensvada punktos;
- divas reizes gadā — pēc rezervuāru tīrīšanas un dezinfekcijas;
- regulāri pēc avārijām ūdensvada sadales tīklā.

Lai operatīvi sekotu līdzi ūdens kvalitātei pie patērētāja, ūdens kvalitātes uzraudzība tiek veikta biežāk nekā paredzēts Noteikumu Nr. 547 prasībās. Sabiedrība astoņās pilsētas vietās noņem paškontroles paraugus katru darba dienu. Sabiedrība izpilda visas normatīvo aktu prasības attiecībā uz ūdens kvalitāti. 2024. gadā, ievērojot Noteikumu Nr. 547 prasības, Sabiedrība papildināja testēto rādītāju daudzveidību un nodrošina 78 testēšanas rādītāju noteikšanu dzeramajā ūdenī. 2024. gadā, veicot monitoringu un paškontroli ūdensvada sadales tīkla vietās, tika paņemti 2273 paraugi un no tiem neatbilstoši bija 29 paraugi. Neatbilstību cēloņi ir saistīti ar ūdensapgādes tīklu remontdarbiem, kuru rezultātā radušās straujas hidrauliskā spiediena izmaiņas sadales tīkla atsevišķos posmos, un ar namu iekšējo tīklu stāvokli.

1.3. NOTEKŪDEŅU KVALITĀTE UN NEKAITĪGUMS APKĀRTĒJAI VIDEI

Notekūdeņu kvalitāte

Notekūdeņu kvalitātes prasības ir noteiktas Ministru kabineta 22.01.2022. noteikumos Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī". Atbilstoši VVD 23.01.2012. izsniegtās atļaujas B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI12IB0013 nosacījumiem, Sabiedrība regulāri nodrošina notekūdeņu laboratorisko kontroli, nosakot piesārņojošo vielu koncentrācijas BASD ieplūdē, izplūdē, kā arī bioloģiskās attīrīšanas procesos.

2024. gadā BASD nodrošināja visus normatīvajos aktos noteiktos attīrīšanas parametrus.

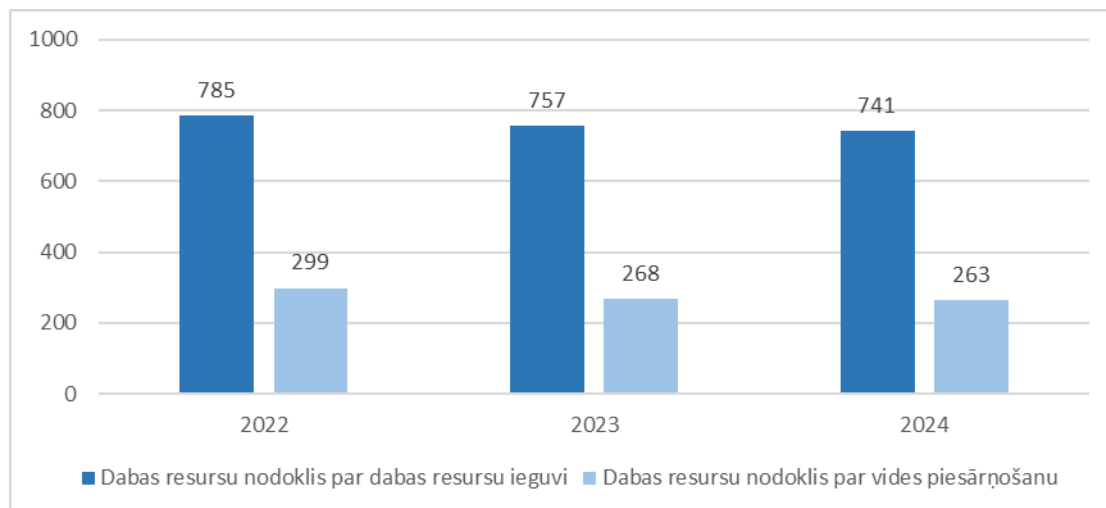
Nr. p. k.	Parametrs	Mērvienība	Maksimālā pieļaujamā koncentrācija	Vidējie testēšanas rezultāti		
				2022	2023	2024
1.	Suspendētās vielas	mg/l	35,0	8,1	8,5	8,4
2.	BSP ₅	mg/l	25,0	7,2	6,9	6,5
3.	ĶSP	mg/l	125,0	42,1	41,7	40,4
4.	Kopējais slāpeklis	mg/l	10,0	6,5	6,9	7,7
5.	Kopējais fosfors	mg/l	1,0	0,68	0,71	0,66

4. tabula. Piesārņojošo vielu koncentrācijas izplūdes Rīgas jūras līcī kvalitātes pārbaudes rezultāti 2022.–2024. gadā

Ņemot vērā tabulā atspoguļotos datus par piesārņojošo vielu koncentrācijām (mg/l) pēc notekūdeņu attīrīšanas, secināms, ka norādīto piesārņojošo vielu koncentrācijas pēc attīrīšanas atbilst normatīvajā aktā noteiktajām prasībām un atļauj B kategorijas piesārņojošai darbībai noteiktajām robežvērtībām.

Dabas resursu nodokļu maksājumi

2024. gadā Sabiedrības dabas resursu nodokļa maksājumi bija 1 004 099,49 EUR.

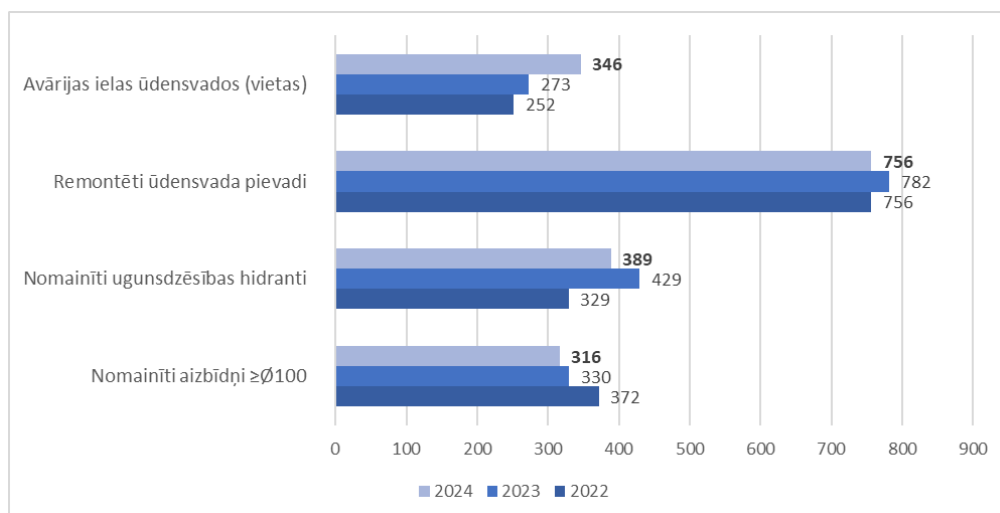

8. attēls. Dabas resursu nodokļa maksājumu salīdzinājums 2022.–2024. gadā, tūkst. EUR

1.4. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS UZTURĒŠANA, AVĀRIJAS UN REMONTDARBI

Ūdensapgādes sistēmas

Rīgas ūdens nodrošina maģistrālo ūdensvadu, sadalošo ūdensapgādes tīklu, ēku pievadu līdz atbildības robežai, ūdensapgādes tīklu armatūru un sūkņu staciju apsaimniekošanu. Lai nodrošinātu Sabiedrības apsaimniekotā ūdensvada tīkla darbību, 2024. gadā tika atjaunoti 7,6 km ūdensvadu tīklu, pilnīgi nomainīti vai remontēti 756 pievadi, nomainīti 316 aizbīdņi un 389 hidranti.

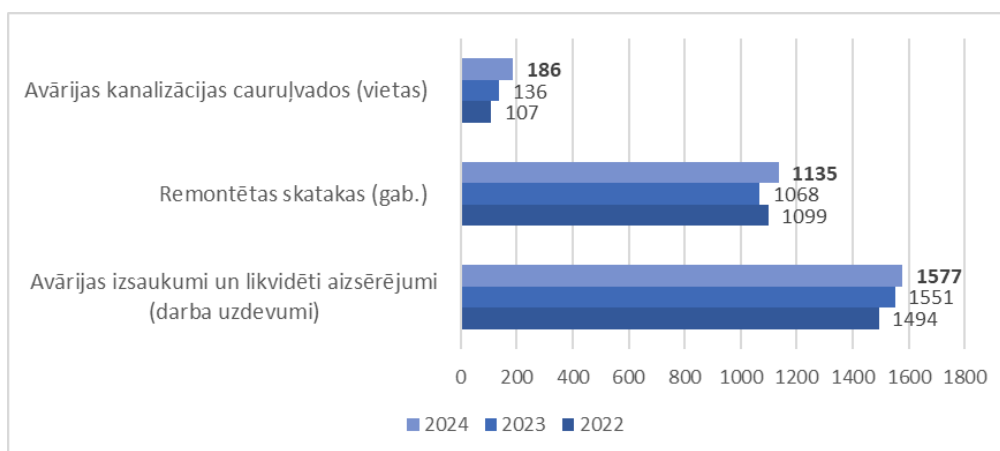

9. attēls. Ūdensvada tīkla remontdarbi un avāriju likvidēšana 2022.–2024. gadā

Ūdensvada avāriju skaita pieaugums bija vērojams gada ziemas mēnešos. To var skaidrot ar straujām temperatūras svārstībām ziemas periodā. 2024. gada pavasarī tika sākti intensīvi ūdensvada tīklu noslēgarmatūras un ielas vadu posmu maiņas darbi, kas saistīti ar Pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departamenta plānotajiem seguma atjaunošanas darbiem.

Kanalizācijas sistēmas

Rīgas ūdens veic kanalizācijas tīklu un būvju apsaimniekošanu, kas nodrošina sadzīves un saimniecisko notekūdeņu savākšanu un novadīšanu uz BASD. Kanalizācijas tīklā 2024. gadā tika veikta aizsērējumu likvidācija, hidrodinamiskā tīklu skalošana un TV inspekcija 58,2 km garumā. Tika atjaunoti 7,1 km kanalizācijas cauruļvadu.

10. attēls. Kanalizācijas tīklā veiktie remontu un avāriju likvidēšana 2022.–2024. gadā

* 2024. gadā bija 1577 darba uzdevumi-izsaukumi (iebrukumi, bojātas akas, aizsērējumi), no tiem 723 gadījumos bija fiziski likvidēti aizsērējumi.

Kā avārijas kanalizācijas cauruļvados (vietas) ir uzskaitītas gan avārijas ielas vadu tīklos, gan sadzīves kanalizācijas cauruļvadu plānotie remontdarbi vietās, kur iepriekš tika konstatēts cauruļvadu bojājums (konstatēts CCTV inspekcijas laikā). Tā kā 2024. gadā sadzīves kanalizācijas tīklu CCTV inspekcija tika intensīvi veikta pilsētas apkaimēs, kur sadzīves kanalizācijas tīklu stāvoklis ir neapmierinošs tīklu izbūves vecuma dēļ, tika ieplānoti remontdarbi tīklu bojājumu novēršanai.

Vēsturiski nepietiekamo investīciju dēļ daļa infrastruktūras ir novecojusi, kā rezultātā jau patlaban ir nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi tās atjaunošanai. Infrastruktūras atjaunošana varētu būtiski mazināt ūdensvada un kanalizācijas tīklu avāriju skaitu nākotnē. Uzņēmums ir izstrādājis Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2040. gadam, un turpmākajos gados ir ieplānota cauruļvadu atjaunošana ievērojamā apmērā.

1.5. ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMU AVĀRIJU NOVĒRŠANAS PASĀKUMI

Veiktie pasākumi bojājumu novēršanas operativitātei

2024. gadā turpinājās intensīva novecojošo un bojāto aizbīdņu un hidrantu nomaiņa, nodrošinot šādus ieguvumus:

- samazināts avāriju lokalizācijas ilgums;
- samazināts piespiedu ūdensapgādes pārtraukuma ilgums;
- samazināts ietekmēto pakalpojuma lietotāju skaits.

Lai nodrošinātu bojājumu operatīvu novēršanu, Sabiedrība ir noslēgusi līgumus ar ārpalpojumu sniedzējiem par ūdensvada un kanalizācijas tīklu avārijas remontu veikšanu, segumu atjaunošanas darbiem pēc avārijas likvidācijas darbu pabeigšanas un satiksmes organizāciju darbu izpildes laikā.

Vidējais bojājumu novēršanas termiņš

Par bojājumu novēršanas termiņu tiek uzskatīts laiks no ūdens atslēgšanas brīža līdz ūdensapgādes atjaunošanai. Lai šo laiku pēc iespējas samazinātu, ūdensapgāde tiek atslēgta iespējami vēlu, ja to pieļauj konkrētā situācija — kad veikti visi nepieciešamie rakšanas darbi un noskaidrots avārijas iemesls, kā arī sagatavoti avārijas novēršanai nepieciešamie remonta materiāli. Preventīvi, īstenojot aizbīdņu nomaiņas programmu, tiek samazināti atslēdzamo ūdensvadu posmu garumi, līdz ar to tiek samazināts ūdensvada iztukšošanas un uzpildīšanas laiks un ievērojami sarūk to klientu skaits, kuriem avārijas likvidēšanas laikā tiek pārtraukta ūdensapgāde.

2024. gadā plānoto ūdensvadu remontu gadījumos piespiedu ūdensapgādes pārtraukuma vidējais ilgums bija 4,46 stundas, kas ir būtiski īsāks laiks par Rīgas Domes 15.12.2017. saistošajos noteikumos Nr. 17 noteikto ilgumu — 48 stundām.

Piespiedu ūdensapgādes pārtraukuma vidējais ilgums	2022	2023	2024
Stundas	4,49	4,55	4,46

5. tabula. Piespiedu ūdensapgādes pārtraukuma vidējais ilgums 2022.–2024. gadā

Ārpakalpojumu līgums par ūdensvada un kanalizācijas tīklu avārijas remontu veikšanu paredz, ka darbu uzsākšanas termiņš ir divu stundu laikā pēc pieteikuma saņemšanas jebkurā Rīgas un Pierīgas teritorijā izvietotajiem Sabiedrības objektiem, ar iespēju veikt darbu 24 stundas diennaktī. Sabiedrība ir nodrošinājusi ūdens apgādes un notekūdeņu novadīšanas atjaunošanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

1.6. ŪDENS ZUDUMU APJOMS

Ūdens zudumi un nerealizētais ūdens daudzums

Nerealizētais ūdens daudzums Rīgas ūdens apgādes tīklos galvenokārt veidojas no ūdens zudumiem, kā arī:

- pašpatēriņa tehnoloģiskajos procesos;
- ūdensvada tīklu skalošanā izmantotā ūdens;
- ūdensvada tīklu remontdarbu ietekmē;
- novecojušiem un neatbilstošā tehniskā stāvoklī esošiem tīkliem.

Ūdens zudumus Rīgas ūdens aprēķina no nerealizētā ūdens daudzuma atskaitot uzskaitīto un aprēķināto tehnoloģisko ūdens patēriņu ūdenssaimniecības infrastruktūrā un aprēķināto ūdensvada tīklu skalošanai patērēto ūdens daudzumu.

Vidēji ūdens zudumi 2024. gadā veidoja 13,6 % no tīklā padotā ūdens apjoma, 2023. gadā — 13,0 % un 2022. gadā — 11,3 %.

Padotais realizētais ūdens un ūdens zudumi tūkst. m ³	2022	2023	2024
Uz pilsētu padotais ūdens	35 788	35 506	36 604
pazemes ūdens	20 269	19 709	17 637
virszemes ūdens	15 519	15 798	18 968
Realizētais ūdens daudzums	31 067	30 278	30 275
Nerealizētais ūdens daudzums	4 721	5 228	6 329
t. sk. tehnoloģiskais pašpatēriņš	432	433	96
t. sk. ūdensvada tīklu skalošana	252	171	1 255*
t. sk. ūdens zudumi	4 037	4 625	4 979
Ūdens zudumi ⁴ (% no padotā ūdens)	11,3 %	13,0 %	13,6 %

6. tabula. Ūdens zudumi 2022.–2024. gadā

* Tīklu skalošanas apjoma pieaugums skaidrojams ar to, ka 2024. gadā tika mainīta uzskaites metodika — iespēju robežās tiek uzskaitīti pilnīgi visi skalošanas darbi, kuros iesaistīti tīklu profilakses daļas darbinieki

2024. gada nogalē Sabiedrībā darbu uzsāka vadošais ūdensapgādes sistēmas inženieris, kura pienākumos ietilpst ūdens zudumu monitoringa (uzskaites, novērtēšanas un samazināšanas) jautājumu risināšana.

Ūdens zudumu pieaugums skaidrojams arī ar uzskaites precizēšanu. Sākot no 2024. gada, Sabiedrība veic detalizētāku uzskaiti par izlietoto ūdens apjomu ŪKTD vajadzībām. Ja iepriekš tika uzskaitīts tikai ar skalošanas iekārtu izlietotais ūdens daudzums, tad kopš 2024. gadā tiek uzskaitīts arī izlietotais ūdens apjoms no lokālajiem skalošanas darbiem pēc saņemtām sūdzībām par netīru ūdeni, strupzaru skalošanu. Papildus tiek uzskaitīts hidrantu pārbaudēs izmantotais ūdens daudzums, kā arī ārpakalpojuma būvdarbos izmantotā ūdens apjoms maģistrālo ūdensvadu pārbūves gadījumos.

Sabiedrībā ir ieviesta hidraulisko parametru monitoringa sistēma ar spraudzondēm tīklā, kuras tiešsaistes režīmā nodrošina automātisku parametru pārraidi un datu uzkrāšanu par ūdensapgādes tīkla hidraulisko parametru izmaiņām. Šāda sistēmas izveide operatīvi ļauj noteikt ievērojamas ūdens noplūdes un automātiski ziņo par ārkārtas situācijām.

2024. gadā Sabiedrība turpināja veikt tīklu profilaktiskas apsekošanas darbus ar mērķi noteikt nezināmas izplūdes vietas, kuru gaitā atklātas četras slēptas tīkla izplūdes.

⁴% no padotā ūdens, neietverot pašpatēriņu un tīklu skalošanas apjomu.

2024. gadā Sabiedrības Tīklu noplūžu meklēšanas grupa izbrauca uz objektiem 711 reizes, veicot:

- 303 reizes — noplūžu noteikšanas darbus, tostarp:
 - 201 reizi — izbraukumi uz atklātam izplūdēm precīzas vietas uzrādīšanai;
 - 102 reizes — izbraukumi uz slēptam izplūdēm (t. sk. ceļa seguma iebrukums);
- 217 reizes — trašu noteikšanas darbus;
- 191 reizi — profilaktiskos darbus, tostarp apsekotas ūdensvada zondes.

Uzņēmuma rīcībā ir arī ūdens noplūžu meklēšanas laboratorija, kura ikdienā veic ūdensvada tīkla monitoringu, izvietojot tīklā noplūžu uztvērējus, ar kuru palīdzību tiek identificētas slēptās noplūžu vietas, kur ūdens izplūde nav redzama virs seguma.

Kopš 2023. gada atsevišķos ūdensvada avāriju gadījumos ŪKTD veic ūdensvada tīklu pārbūvi ar horizontāli vadāmās urbšanas metodi (HVV). Salīdzinot ar inženierkomunikāciju izbūves metodi atklātā tranšejā, HVV metode ļauj operatīvāk veikt bojāto komunikācijas tīklu nomaiņu avāriju gadījumos, veikt garāku ūdensvada posmu nomaiņu, t. sk. asfaltētajos ielas posmos, vienlaicīgi optimizējot finanšu un darbaspēka resursus. 2023. gadā ūdensvada tīklu pārbūvē Trijādības un Piedrujas ielā ar HVV metodi tika veikta ūdensvada tīklu posmu maiņa kopumā 876 m garumā (DN160-225, PE). 2024. gadā kopējais ar HVV metodi atjaunoto ūdensvada tīklu posmu garums ir 1344 m (DN63-225, PE), veicot ūdensvada tīklu atjaunošanu Ieriķu, Kārļa Mīlenbaha, Lēpju, Lidoņu, Progresas ielā.

1.7. REALIZĒTIE PROJEKTI UN PASĀKUMI PAKALPOJUMU SNIEGŠANAS IETVAROS

Nozīmīgākie realizētie projekti

Kopējās investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūrā 2024. gadā bija 35,6 milj. EUR. Ūdens ražošanas un piegādes, notekūdeņu savākšanas un notekūdeņu attīrīšanas jomā ir ieguldīti 21,5 milj. EUR. 2024. gadā tika īstenoti ar pētniecību un attīstību saistīti projekti 1 milj. EUR apjomā.

Nozīmīgākie 2024. gadā veiktie ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu būvniecības darbi:

- paplašināti kanalizācijas tīkli — 11,37 km un ūdensvada tīkli — 7,87 km: tika pabeigta kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu paplašināšana ES KF 6K Imantas 1.–4. līnijas rajonā un Ziepniekkalnā, savukārt nodalītā projektā no KF finansējuma “Ziepniekkalna 2. kārtā” tika uzsākti būvdarbi; tika pabeigti būvdarbi Berģos — Jumiķu, Saulcerītes un Suitu ielas apkārtnē; uzsākti būvdarbi Juglā — Slēpotāju, Krosa, Murjāņu ielas apkārtnē;
- pabeigta Kanalizācijas sūkņu stacijas KSS–311 Daugavgrīvas ielā 101 pārbūve un darbības ieregulēšana;
- veikta 7,1 km kanalizācijas tīklu atjaunošana Vienības gatvē, A. Dombrovska ielā, Katoļu ielā, Grostonas ielā, Dzirnau ielā, Dzelzavas ielā, Baltezera ielā;
- veikta 7,6 km ūdensvada tīklu atjaunošana Latgales ielā, Katoļu ielā, Salu tiltā, “Gaujas” cauruļvads Ropažu novadā, Loka ielā, Brasas ielā, Slēpotāju–Krosa ielu apkārtnē, Jumiķu–Saulcerītes ielu apkārtnē;
- pabeigta Mazā Baltezera ūdens ņemšanas vietas pārbūve infiltrācijas sūkņu stacijas “Baltezers” teritorijā.

2024. gada nogalē tika pabeigta KSS AVS modernizācijas programma, kuras īstenošana ilga vairāk nekā 10 gadus. Jaunā AVS sistēma ir uzstādīta visos KSS objektos, izņemot Slimnīcas ielu 8A un Ropažu ielu 74A, jo šajos objektos ir plānota objekta pilnīga pārbūve.

- Pabeigta KSS automātiskās vadības sistēmas (AVS) modernizācija — Vecāķos (Garcima ielā 26A, Mangaļu prospektā 50A, Vēlavu ielā 30), Zolitūdē (K. Ulmaņa gatvē 110B), Pļavniekos (Kupriču ielā 6), Breķšos (Lēvenstrauta ielā 21), Vecdaugavā (Palejas ielā 10, Skanstnieku ielā 3A), Mežaparkā (Pāvu ielā 5), Dārziemā (Pildas ielā 28, Strautu ielā 47), Teikā (Ropažu ielā 7, 107).

ES KF 4K

Rīgas ūdens īsteno ES KF līdzfinansētu apkārtējās vides projektu "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā". Projekta ES KF 4K satvarā ir izbūvētas jaunas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas Mārupes, Katlakalna un Bolderājas apkaimē. 2024. gadā Sabiedrība turpināja pildīt saistības attiecībā uz projekta sasniedzamajiem rezultātiem, kuri paredz, ka projekta satvarā pieslēgums centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem tiek nodrošināts 4200 iedzīvotāju un centralizētajiem kanalizācijas tīkliem — 6000 iedzīvotāju.

11.04.2024. starp VARAM, Rīgas domi un Sabiedrību tika noslēgta trīspusēja vienošanās par rādītāju sasniegšanas termiņa pagarināšanu līdz 15.04.2025.

Laikposmā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024.:

- centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem pieslēgtas mājsaimniecības ar 173 iedzīvotājiem, sasniedzot 77,8 % (jeb 3266 iedzīvotāji) no kopējiem rādītājiem, pieslēgšanās process uzsākts mājsaimniecībām ar 229 iedzīvotājiem jeb 5,5 % no pieslēdzamo iedzīvotāju skaita;
- centralizētajiem kanalizācijas tīkliem pieslēgtas mājsaimniecības ar 214 iedzīvotājiem, sasniedzot 79,7 % (jeb 4784 iedzīvotāji) no kopējiem rādītājiem, pieslēgšanās process uzsākts mājsaimniecībām ar 342 iedzīvotājiem jeb 5,7 % no pieslēdzamo iedzīvotāju skaita.

Sabiedrība ir izvērtējusi visu KF 4K teritorijās nepieslēgto nekustamo īpašumu faktisko situāciju un secina, ka kopumā 250 objektiem ar 405 mājsaimniecībām nepastāv pieslēguma potenciāls vismaz tuvāko piecu gadu laikā. Šajā skaitā ietilpst 157 objekti ar 250 mājsaimniecībām, kuriem izbūvēts ūdensapgādes pievads, un 227 objekti ar 379 mājsaimniecībām, kuriem izbūvēts kanalizācijas pievads.

Patlaban norisinās sarunas ar VARAM par iespējām noslēgt ES KF 4K rādītāju sasniegšanu, nepiemērojot finansiālas sankcijas.

Rīgas valstspilsētas administratīvās teritorijas Mārupes, Katlakalna un Bolderājas apkaimēs esošo nekustamo īpašumu īpašniekiem ir iespēja saņemt pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgumam pie centralizētās kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu atzariem. Pieslēgumu būvniecības pabeigšanas termiņš ir 31.12.2025., līdzfinansējuma saņemšanas pieteikumu iesniegšanas termiņš — 01.04.2026.

Laikposmā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024.:

- piešķirts pašvaldības līdzfinansējums 51 nekustamā īpašuma 99 īpašniekiem 158 143,20 EUR apmērā;
- izmaksāts pašvaldības līdzfinansējums 54 nekustamo īpašumu 105 īpašniekiem 169 011,30 EUR apmērā;
- izmaksāta kompensācija Sabiedrības izdevumiem par Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanu 6300,00 EUR apmērā.

ES KF 5K un ES KF 6K

ES KF 5K un ES KF 6K rādītāji vismaz 85 % apmērā jāsasniedz ne vēlāk kā līdz 31.12.2028.

ES KF 5K satvarā ir izbūvētas jaunas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas Bergu, Imantas un Beberbeķu apkaimē. 2024. gadā turpinājās pieslēgumu centralizētajiem tīkliem izveide. Periodā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024. centralizētajiem kanalizācijas tīkliem tika pieslēgtas mājsaimniecības ar 1018 iedzīvotājiem, sasniedzot 67,6 % (jeb 2001 iedzīvotājs) no kopējiem rādītājiem.

ES KF 6K satvarā 2024. gadā noslēgta centralizēto tīklu izbūve un uzsākta pieslēgumu izbūve Ziepniekkalnā (1. kārtā) un Imantas līnijās, kā arī turpinājās pieslēgumu izbūve Teikā un Imantā — Nīcas un Vārves ielas apkaimēs. Periodā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024. centralizētajiem kanalizācijas tīkliem tika pieslēgtas mājsaimniecības ar 235 iedzīvotājiem, sasniedzot 43,9 % (jeb 395 iedzīvotāji) no kopējiem rādītājiem.

Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas ES KF 5K un ES KF 6K teritorijās esošo nekustamo īpašumu īpašniekiem ir iespēja saņemt pašvaldības līdzfinansējumu pieslēguma projektēšanai saskaņā ar Rīgas

domes 22.09.2021. saistošajiem noteikumiem Nr. 93 "Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēguma projektēšanai ES KF 5K un ES KF 6K ietvaros izbūvētajai centralizētajai kanalizācijas sistēmai" un pieslēguma būvdarbiem saskaņā ar Rīgas domes 15.12.2021. saistošajiem noteikumiem Nr. 106 "Par Rīgas valstspilsētas pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēguma būvdarbiem ES KF 5. kārtas un ES KF 6. kārtas satvarā izbūvētajai centralizētajai kanalizācijas sistēmai".

Laikposmā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024. pašvaldības līdzfinansējums pieslēguma projektēšanai:

- piešķirts 116 nekustamo īpašumu 135 īpašniekiem 52 653,02 EUR apmērā;
- izmaksāts 121 nekustamā īpašuma 136 īpašniekiem 54 797,02 EUR apmērā;
- izmaksāta kompensācija Sabiedrības izdevumiem par saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanu 12 900,00 EUR apmērā.

Laikposmā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024. pašvaldības līdzfinansējums pieslēgumu būvdarbiem:

- piešķirts 245 nekustamo īpašumu 301 īpašniekam 564 516,60 EUR apmērā;
- izmaksāts 252 nekustamo īpašumu 303 īpašniekiem 589 835,07 EUR apmērā;
- izmaksāta kompensācija Sabiedrības izdevumiem par Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanu 26 600,00 EUR apmērā.

Lai sasniegtu rādītājus, Sabiedrība 2024. gadā veica vairākas aktivitātes, tostarp sagatavoja informatīvos materiālus par īpašuma pieslēgšanas centralizētajiem tīkliem iespējām un priekšrocībām. Notika klātienes tikšanās ar nekustamo īpašumu īpašniekiem, kuri nav izveidojuši vai nav uzsākuši pieslēgumu izveides procesu centralizētajiem tīkliem. 2024. gadā tika palielināts līdzfinansējums projektēšanai tām mājāsaimniecībām, kuras būs pieslēgumu pilsētas kanalizācijai, lai kompensētu ar pieslēguma projektēšanu saistīto cenu pieaugumu. Par gadu tika pagarināti termiņi, līdz kuriem ir jānodrošina pieslēguma izbūve un jāpiesakās līdzfinansējuma saņemšanai.

Līdzfinansējums iedzīvotājiem ārpus KF

Rīgas dome 20.11.2024. apstiprināja grozījumus Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr. RD–23–207–sn, ar kuriem tiek paplašināts pašvaldības līdzfinansējuma saņēmēju loks. Tādējādi arī tiem ēku īpašniekiem, kuru īpašums atrodas pilsētas teritorijās, uz kurām neattiecas aktuālā ES līdzfinansēto projektu realizēšana, ir iespēja saņemt kompensāciju par izmaksām, kas saistītas ar īpašuma pieslēgšanu centralizētajiem kanalizācijas tīkliem. Uz līdzfinansējumu var pretendēt fiziska vai juridiska persona, kas pēc šo saistošo noteikumu spēkā stāšanās ir nodrošinājusi nekustamā īpašuma — dzīvojamās mājas — pieslēguma pilsētas kanalizācijas sistēmai izbūvi, ko apliecina atzinums par inženiertīkla gatavību ekspluatācijai.

2024. gadā ir saņemti 83 pieteikumi līdzfinansējuma saņemšanai:

- līdzfinansējums piešķirts 52 nekustamo īpašumu 84 īpašniekiem 83 252,29 EUR apmērā;
- izmaksāts 48 nekustamo īpašumu 77 īpašniekiem 76 252,29 EUR apmērā;
- atteikts 7 nekustamo īpašumu 7 īpašniekiem;
- atsaukti 19 pieteikumi.

Ģeogrāfiskās informācijas sistēma

Ģeogrāfiskās informācijas sistēma ir viena no IT pamatsistēmām, kurā atspoguļota visa Rīgas ūdens pazemes infrastruktūra ģeogrāfiskajās koordinātēs. Sistēma ir integrēta ar resursu vadības sistēmu (*Horizon*) un dokumentu vadības sistēmu (EDUS). ĢIS attīstība turpinās, uzlabojot Uzņēmuma WEB ĢIS lietotni ar funkcionāliem papildinājumiem, kā arī būtiskiem jauniem ĢIS datu slāņiem un to esošo karšu servisu attēlojuma izmaiņām. 2024. gadā tika ieviesti vairāki risinājumi un pilnveidota ĢIS lietojamība, papildināta nosaukumu struktūra un klasifikatori, lai lietotājiem būtu ērtāk atrast nepieciešamos topogrāfiskos datus, fona kartes, planšetes un ortofoto.

ĢIS sadaļā "Citi" -> "Rū elektrotīkli" ir publicēts jauns slānis "Piederības un apkalpes robežas", kas ietver AS "Sadales tīkls" datus par SIA "Rīgas ūdens" pieslēguma vietām elektrotīklam. Ir pieejami dati par asfaltēto ielu seguma atjaunošanu 2024. gada vasarā. Ir pārveidots "Pievadu garuma un skaita analīzes rīks", ņemot vērā jaunas prasības un pielāgojot aprēķinu metodoloģiju. Jaunais risinājums tiek izmantots ŪKTD ikdienas darbā, kā arī Rīgas valstspilsētas pašvaldības Zaļo pilsētu vienošanās (*Green City Accord*) saistību izpildei.

2024. gadā tika īstenotas vairākas darbības, kas uzlaboja ĢIS datu pārvaldību un piekļuvi informācijai:

- ūdens patēriņa skaitītāju digitālajā apsekošanā neizmanto papīra dokumentus, tādējādi palielinot datu precizitāti. Sākot no 2024. gada jūlija, aktu elektroniska sagatavošana ir nodrošināta pilnā apmērā, tādējādi uzlabojot ievāktās informācijas aprites operativitāti, kā arī optimizējot objektu apsekošanai nepieciešamo resursu izmantošanu;
- ir izveidota un publicēta brīvkrānu karte, kas ir pieejama Rīgas ūdens tīklā;
- ĢIS portālā ir īstenota hidrantu mērījumu ievade un hidrantu mērījumu aktu automātiska ģenerēšana, kas padara hidrantu apsekošanu efektīvāku un vienkāršo informācijas sagatavošanu. Hidrantu mērījumu dati ir pieejami ikvienam darbiniekam jaunā lietotnē;
- digitalizēts laboratorijas paraugu ņemšanas žurnāls, ļaujot automātiski sūtīt datus uz LADUS sistēmu, atsakoties no papīra žurnāla. Šis risinājums uzlabo datu plūsmu un novērš manuālas ievades kļūdas.

Patēriņa uzskaitē

2024. gadā Sabiedrība turpināja darbu pie ūdens patēriņa uzskaites uzlabošanas, veicot 12 122 objektu tehniskās pārbaudes un 5805 komercuzskaites mēraparātu nomaiņu. Visi minētie darbi veikti, neizmantojot ārpalpojumus.

Patēriņa uzskaites kontrole	2022	2023	2024
Objektu tehniskās pārbaudes	9187	10 324	12 122
Komercuzskaites mēraparātu nomaiņa	5945	6127	5805

7. tabula. Objektu tehniskās pārbaudes un komercuzskaites mēraparātu nomaiņa 2022.–2024. gadā

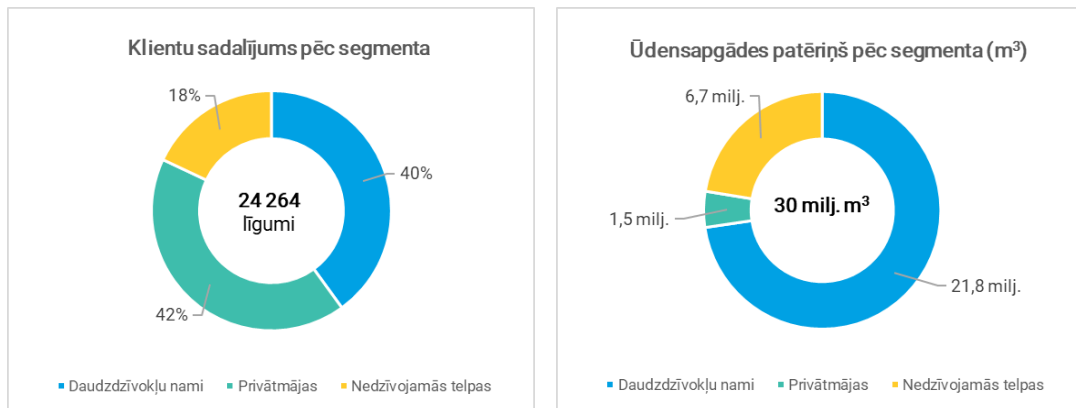
2025. gadā ir plānots turpināt vienstrūklas mehānisko mēraparātu uzstādīšanu tīklā, vienlaikus veicot tīklā jau uzstādīto vienstrūklas mehānisko mēraparātu mērījumu monitoringu. Turpinās darbs pie ultraskaņas mēraparātu uzstādīšanas/testēšanas dažādās Rīgas apkaimēs. Vienlaikus, pamatojoties uz attiecīgu daudzdzīvokļu ēkas apsaimniekotāja/īpašnieka pieprasījumu, plānotam veikt ēkas kopējā mehāniskā mēraparāta nomaiņu pret ultraskaņas mēraparātiem, ja konkrētajā ēkā tiks veikta visu dzīvokļu uzstādīto mehānisko skaitītāju nomaiņa pret ultraskaņas skaitītājiem.

Turpinot 2023. gadā uzsāktu attālinātās datu nolasīšanas sistēmas (telemetrijas) projekta ieviešanu, 2024. gada martā tika uzsākta telemetrijas ieviešanas 1. kārtā, kuras satvarā ar telemetrijas iekārtām bija plānots aprīkot aptuveni 2000 daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku ievados uzstādīto mehānisko mēraparātu. Tā kā telemetrijas ieviešanas 1. kārtā izvēlētais pretendents nespēja pildīt uzņemtās saistības, 2024. gada maijā sadarbība ar izvēlēto pretendentu tika pārtraukta un 2024. gada oktobrī tika izsludināts atkārtots telemetrijas iepirkums, kura satvarā ar telemetrijas iekārtām plānots aprīkot aptuveni 22 200 tīklā uzstādīto komercuzskaites mēraparātu.

Tika turpināta arī grūžu filtru iebūves programma, kuras rezultātā 2023. gadā daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku ievados (pirms mēraparātiem) tika iebūvēti 150 grūžu filtri, savukārt 2024. gadā iebūvēti 95 grūžu filtri. Arī 2025. gadā ir plānots turpināt grūžu filtru iebūvi daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku ievados, iebūvējot aptuveni 150 grūžu filtru.

1.8. KLIENTU APKALPOŠANA

Rīgas ūdens ir noslēdzis 24 264 līgumus par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas lietošanu, nodrošinot ūdenssaimniecības pakalpojumus 24 188 objektos. Klientu segmentācijā 42% veido ģimenes mājas (privātmājas), 18 % — nedzīvojamās telpas un 40 % — daudzdzīvokļu māju īpašnieki, biedrības, kooperatīvi u. c.

11. attēls. Klientu sadalījums un ūdensapgādes patēriņš pēc segmenta (m³) 2024. gadā

Komunikācija un saziņa

Lai veicinātu savstarpējo uzticību un sadarbību, Sabiedrība, ievērojot korporatīvās pārvaldības principus, rūpējas par efektīvas komunikācijas nodrošināšanu ar klientiem, pakalpojuma lietotājiem un sabiedrību kopumā. Ārējās komunikācijas mērķis ir nodrošināt informāciju par Uzņēmuma darbību, izglītēt sabiedrību par vides un ūdens resursu aizsardzības jautājumiem, veicināt Uzņēmuma atpazīstamību un saņemt atgriezenisko saiti. Komunikācija noris dažādos informācijas kanālos, izvērtējot konkrētajam vēstījumam atbilstošāko, lai precīzi uzrunātu mērķauditoriju.

Sabiedrības ārējās komunikācijas un klientu servisa nodrošināšanai tiek izmantoti šādi komunikācijas kanāli un pasākumi:

- mājaslapa www.rigasudens.lv;
- klientu pašapkalpošanās portāls <https://portals.rigasudens.lv/>;
- bezmaksas diennakts tālrunis 80002122;
- e-pasti klienti@rigasudens.lv un pr@rigasudens.lv;
- SMS paziņojumi;
- klientu apkalpošanas centrs Brīvības ielā 49/53;
- sociālo tīklu konti X (Twitter), Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube;
- mediju pasākumi un preses relīzes, izglītojošu publikāciju izvietošana medijos un Uzņēmuma publicitātes pasākumi;
- klientu dienu pasākumi;
- ES KF 4K, ES KF 5K un ES KF 6K pieslēgumu veicināšanas pasākumi;
- izglītojošas nodarbības skolēniem un izglītojošu plakātu izvietošana visās Rīgas skolās;
- vides reklāma pilsētā.

Uzņēmums regulāri informē klientus un patērētājus par svarīgiem notikumiem, pakalpojumu izmaiņām un ārkārtas situācijām, sniedzot savlaicīgu un precīzu informāciju. Klientu ikdienas saziņai ar Uzņēmumu ir pieejams bezmaksas informatīvais tālrunis (darba dienās) un avāriju pieteikšanai (visu diennakti). Lai informētu par plānotajiem vai avārijas remontdarbiem, skalošanas darbiem, būvdarbiem, dezinfekcijas darbiem ūdenssaimniecības tīklos, Rīgas ūdens katru dienu izvieto paziņojumus mājaslapā interaktīvajā Bojājumu kartē, kā arī sociālajos tīklos X un Facebook. Ja remontdarbi skar plašu iedzīvotāju loku, informācija ar preses relīžu palīdzību tiek izplatīta arī klasiskajos medijos.

2024. gadā mēs aktīvi komunicējam, lai veicinātu izpratni par Uzņēmuma darbību, tā ietekmi uz apkārtējo vidi un sabiedrību, kā arī lai mudinātu veidot videi draudzīgus paradumus. E-pasta vēstkopās un sociālajos tīklos dalījāmies ar informāciju par dažādām tēmām, piemēram, sniedzām ieteikumus par sadzīves kanalizācijas lietošanu, informējām par ūdensceļa veidošanās procesu, leģionellas profilaksi, ūdensvada skalošanas procesu un sagatavojām citas vēstkopas un publikācijas. Saskaņā ar Klientu apmierinātības pētījuma rezultātiem 88 % klientu ir norādījuši, ka ir apmierināti ar savlaicīgu un pieejamu informāciju par aktualitātēm.

Rīgas ūdens ik gadu rīko tikšanās ar dažādām klientu grupām, apkaimju iedzīvotājiem un iesaistītajām pusēm, lai uzlabotu savstarpējo sadarbību. Klātienes tikšanās ar klientiem un ieinteresētajām pusēm ir vērtīgas. Šādi pasākumi veicina izpratni par iesaistīto pušu vajadzībām, ļaujot diskutēt par aktualitātēm, izaicinājumiem un ieviest atbilstošus uzlabojumus. Tie arī sniedz ieskatu Rīgas ūdens darbībā, ļaujot mums dalīties ar zināšanām par ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanu.

2024. gadā Uzņēmums organizēja šādas tikšanās:

- “Klientu dienas 2024” ar daudzdzīvokļu namu apsaimniekotājiem;
- “Attīstības konference 2024” ar būvniekiem, projektētājiem, ilgtspējas un finanšu ekspertiem u. c. ieinteresētajiem;
- izglītojoši semināri ar lielākajiem daudzdzīvokļu namu apsaimniekotājiem un viņu speciālistiem;
- individuālās tikšanās ar iedzīvotājiem Bieriņu un Pleskodāles apkaimē, Ziepniekkalna un Bišumuižas apkaimē, Bolderājā, Beberbeķos, Bergos, Imantā un Teikā;
- konference Arkādijas parkā — tikšanās ar apkaimju biedrību pārstāvjiem.

Rīgas ūdens saziņas kanālu statistika	2022	2023	2024
Saņemtie zvani	70 205	71 336	49 776
Saņemtie e-pasti	28 899	31 441	30 918
Klientu apkalpošanas centrā apkalpotie klienti	3101	3527	3390

8. tabula. Rīgas ūdens klātienes un attālināto kanālu statistika 2022.–2024. gadā

Zvanu centrā tika novērots ienākošo zvanu skaita kritums — par 30 % mazāk zvanu nekā 2023. gadā. Šis samazinājums ir skaidrojams ar jau 2022. gadā uzsāktajām klientu apkalpošanas iniciatīvām: rādījumu nodošanas kanālu optimizāciju, komisijas maksas ieviešanu par pasta rēķiniem, regulārām izsūtņēm ar aicinājumu reģistrēties Klientu portālā. Mērķtiecīgi uzrunājot klientus un aicinot mainīt ieradumus, kā ērtāk saņemt pakalpojumus, ir izdevies panākt reģistrēto portāla lietotāju skaita pieaugumu, un tas arvien turpina pieaugt. Kopumā 2024. gadā Klientu portālā reģistrējās 85 % no visiem klientiem (pieaugums gadā + 7 %), tādējādi tiek veicināta klientu patstāvība izmantot pakalpojumus digitāli un ietaupīti Uzņēmuma iekšējie resursi.

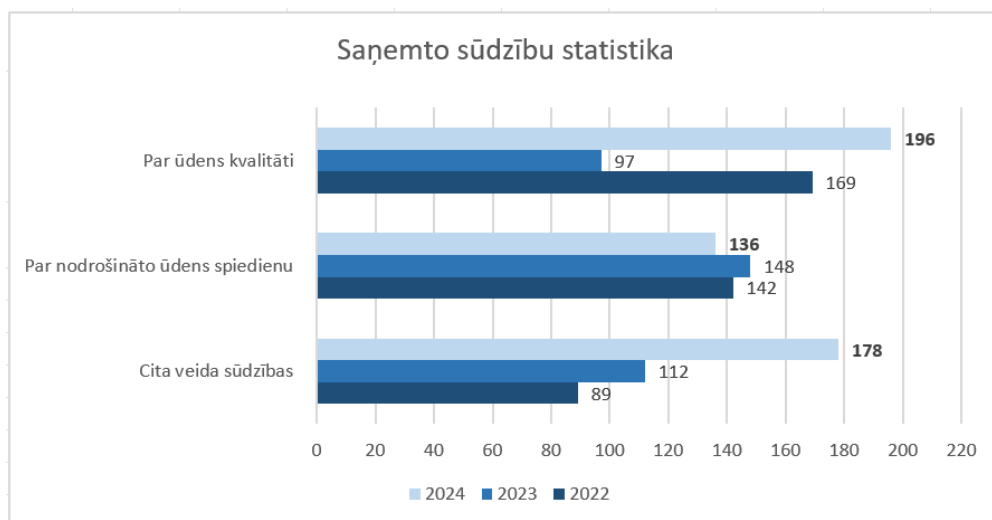
2024. gadā klientu apkalpošanas centrā un elektroniski apkalpoto klientu skaits nedaudz samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Biežākās tēmas, par kurām klienti interesējās e-pasta sarakstē vai iesniegumos, bija līguma noslēgšana un tā nosacījumi, rādījumi un patēriņš, kā arī jautājumi par norēķiniem un izrakstītajiem rēķiniem.

2024. gadā tika saņemti 2270 iesniegumi līguma noslēgšanai (2023. gadā — 2421). Arī līgumu slēgšanas procesā klienti primāri tiek aicināti parakstīt dokumentus elektroniski, lai Uzņēmumā uzlabotu dokumentu aprites ātrumu un efektivitāti. Šogad 60 % no visiem saņemtajiem iesniegumiem līgumu slēgšanai tika parakstīti elektroniski.

2024. gadā klientu apkalpošanā tika ieviestas klientu Pulsa aptaujas, lai iegūtu tūlītēju atgriezenisko saiti par saņemtās apkalpošanas aspektiem un varētu operatīvi reaģēt uz problēmām vai uzlabojumu iespējām.

Klientu sūdzības

Saziņā ar klientiem tiek atsevišķi uzskaitītas arī saņemtās sūdzības atbilstoši sūdzības tēmai, un izskatīšanas laikā tiek analizēta arī sūdzības pamatotība.

12. attēls. Kopējā saņemto sūdzību statistika 2022.–2024. gadā

2024. gadā tika saņemtas 196 sūdzības par neatbilstošu ūdens kvalitāti, 136 sūdzības par nepietiekošu ūdens spiedienu un 178 cita veida sūdzības par sniegtajiem pakalpojumiem.

Saņemto sūdzību statistika	2022	2023	2024
Par ūdens kvalitāti	169	97	196
<i>Pamatotas</i>	102	65	118
<i>Nepamatotas</i>	67	32	78
Par nodrošināto ūdens spiedienu	142	148	136
<i>Pamatotas</i>	43	31	25
<i>Nepamatotas</i>	99	117	111
Cita veida sūdzības	89	112	178
<i>Pamatotas</i>	16	16	16
<i>Nepamatotas</i>	73	96	162

9. tabula. Saņemto sūdzību statistika 2022.–2024. gadā

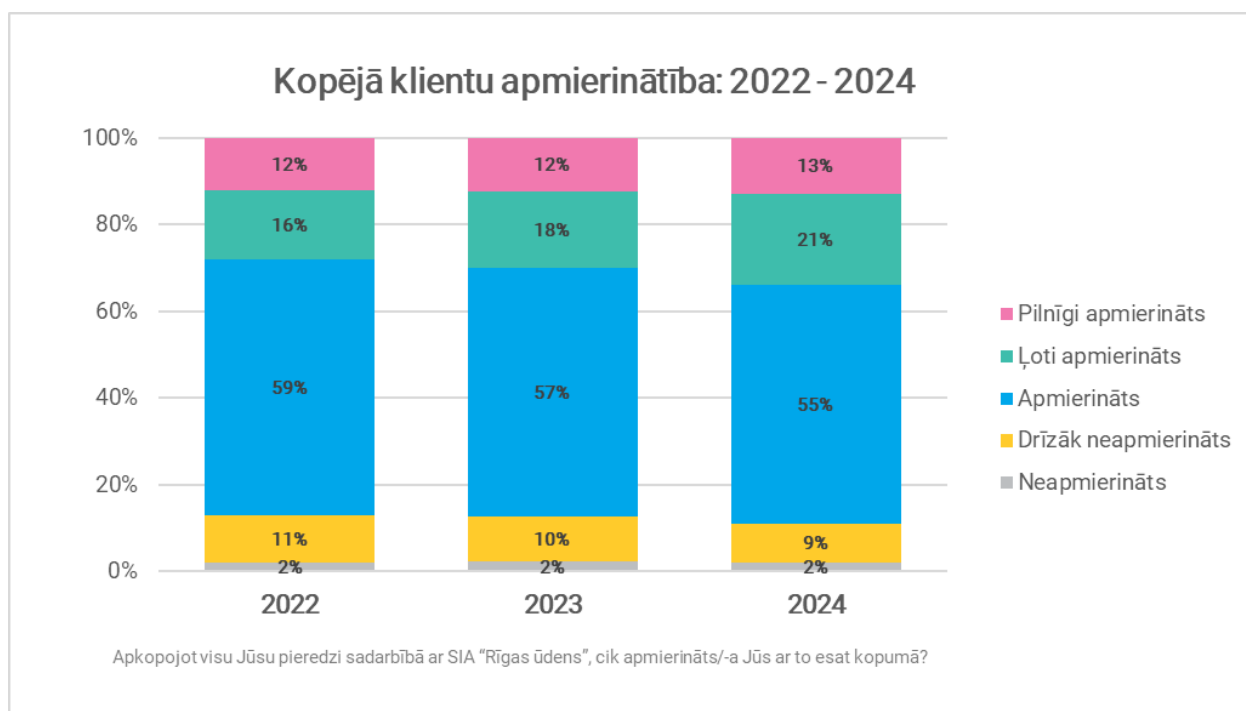
No 2024. gadā saņemtajām 196 sūdzībām par neatbilstošu ūdens kvalitāti pamatotas bija 118. Visbiežāk ūdens kvalitātes izmaiņas rada ūdensvada hidrauliskā režīma izmaiņas, kas veicina uzduļķošanās. Saņemto sūdzību skaita pieaugums saistāms ar 2024. gadā veiktajiem apjomīgajiem maģistrālo ūdensvada tīklu pārbūves darbiem un ūdensvada tīklu atjaunošanas/izbūves darbu laikā veiktajām ūdensvada posmu saslēgumu maiņām. Papildus tika arī veikti plānveida skalošanas darbi, kas ietekmē ūdensvada tīkla kopējo hidraulisko režīmu. Lai nodrošinātu pakalpojuma kvalitāti, Sabiedrības ŪKTD organizē nepieciešamos ūdens kvalitātes uzlabošanas darbus, atsevišķos gadījumos skalošanas darbi tiek veikti vairākkārt un ilgākā laikposmā, līdz tiek panākta pienācīga kvalitāte. 78 gadījumos saņemtās sūdzības nebija pamatotas — problēmas, visticamāk, bija klientu apkalpes zonā un saistītas, piemēram, ar remontdarbiem klienta iekšējos tīklos, vai arī uzduļķošanās bija ļoti īslaicīga.

Pārskata periodā tika saņemtas 136 sūdzības par nepietiekamu ūdens spiedienu. Par pamatotām tika atzītas 25 sūdzības. Šajos gadījumos tika veiktas nepieciešamās darbības Sabiedrības piederības/apkalpes zonā — tika veikta mēraparāta sietiņa tīrīšana, pievada skalošana, aizbīdņa vai pievada nomaiņa. Visbiežāk, pārejās 111 gadījumos, problēmas ar spiedienu vai caurplūdes nepietiekamību bija klientu iekšējo tīklu tehniskā stāvokļa dēļ.

Tika saņemtas 178 cita veida sūdzības par Sabiedrības nodrošinātajiem pakalpojumiem. Kopējā saņemto sūdzību skaita izmaiņas saistāmas ar pārskatīto sūdzību uzskaites kārtību, pilnveidojot sūdzību izskatīšanas procesu un precizējot sūdzību iedalījumu kategorijās. 16 no saņemtajām cita veida sūdzībām bija pamatotas un galvenokārt saistītas ar veiktajiem remontdarbiem — par ūdens padeves pārtraukumu un remontdarbu vietu labiekārtošanu pēc darbu pabeigšanas. Pārējās 162 nebija pamatotas, jo nebija saistītas ar Sabiedrības pakalpojumiem vai kādām Sabiedrības procesu vai darbības nepilnībām.

Klientu apmierinātības pētījums

2024. gada rudenī notika klientu apmierinātības pētījums. Pētījumu veica sabiedrība ar ierobežotu atbildību "RAIT Custom Research Baltic", un tajā piedalījās kopumā 1222 Uzņēmuma klienti. No tiem procentuāli — 71 % privātmāju īpašnieku, 19 % daudzīvokļu māju pārvaldnieku un 10 % nedzīvojamo telpu īpašnieku. Pētījumā tika mērīta kopējā klientu apmierinātība un lojalitāte dažādās klientu grupās, kā arī vērtēta klientu apmierinātība dažādos sadarbības aspektos.

12. attēls. Kopējā klientu apmierinātība 2022.–2024. gadā

Saskaņā ar pētījuma datiem kopumā 89 % klientu atzina, ka ir apmierināti ar Uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem. 34 % norādīja, ka ir pat ļoti vai pilnīgi apmierināti ar savu pieredzi sadarbībā ar Uzņēmumu (2023. gadā — 30 %). Rīgas ūdens klientu lojalitātes indekss ir 72 punkti no 100, un tas ir nedaudz augstāks nekā nozares vidējais rādītājs (71 punkts komunālo pakalpojumu sniedzēju vidū). Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "RAIT Custom Research Baltic" analītiķi norāda, ka kopējais klientu apmierinātības rādītājs, kā arī lojalitātes indekss saglabājas stabils, un tas apliecina Rīgas ūdens spēju uzturēt pakalpojumu kvalitāti un klientu attiecības nemainīgā līmenī. Būtisks apmierināto klientu īpatsvara pieaugums vairākās klientu grupās liecina par progresu.

Vērtējot dažādus sadarbības aspektus, visatzinīgāk klienti novērtēja rēķinu sagatavošanas un apmaksas kārtību — kopumā 95 % ir apmierināti ar šo sadarbības aspektu (62 % respondentu atzīmēja, ka ir pat ļoti apmierināti). Pētījumā tika augstu novērtēti arī citi sadarbības aspekti, piemēram, saņemtā ūdens un kanalizācijas pakalpojuma nepārtrauktība, nodrošinātā ūdens spiediena pietiekamība un ērtas skaitītāju

rādījumu nodošanas iespējas. Uzņēmums ik gadu ņem vērā pētījuma sadarbības aspektu vērtējumu un iesniegtās atvērtās atbildes, sastādot aktivitāšu plānu gadam, lai celtu klientu apmierinātību ar sniegtajiem pakalpojumiem. Prioritāri tiek analizēti zemāk novērtētie sadarbības aspekti un iniciētas izmaiņas ar mērķi uzlabot klientu pieredzi.

Salīdzinot pētījumā iegūtos rezultātus piecu gadu periodā, secināms, ka pēdējo četru gadu laikā apmierinātības dinamika par visām sadarbības jomām katru gadu pieaug — arī par tiem sadarbības aspektiem, kas iepriekš tika novērtēti zemāk.

1.9. KOMPETENTO PĀRBAUDES INSTITŪCIJU VEIKTĀS PĀRBAUDES

VVD veiktās pārbaudes

2024. gadā turpināja darboties 2021. gadā pie dūņu krātuves Nr. 061, adresē “Vārnukrogs 2104”, Jūrmalā, uzstādītā smaku monitoringa iekārta, kuras uzdevums ir precīzāk fiksēt smaku izplatības palielināšanos un operatīvi reaģēt. Smaku kontroles sistēma sastāv no vairākiem metālu oksīdu gāzes sensoriem, kas nepārtrauktā režīmā vienotā sistēmā reģistrē smaku koncentrāciju Vārnukrogā. Tiešsaistes piekļuve smaku monitoringa staciju datiem ir nodrošināta arī VVD darbiniekiem.

2024. gadā Sabiedrība saņēma četras pamatotas sūdzības par traucējošu smaku izplatību Vārnukrogā. Pēc pamatotu sūdzību saņemšanas, lai novērstu šo smaku izplatību, tika veikta smidzināšanas sistēmas un izmantotā reaģenta darbības efektivitātes pārbaude, kā arī smidzināšana ar papildu reaģentu POLIFLOCK BIO X2 un ņemti smaku koncentrācijas mērījumi sešās vietās — dūņu kartē Nr. 051, Nr. 054, Nr. 056, Nr. 058, kā arī dūņu krātuvē Nr. 060 un Nr. 061. Smaku koncentrācijas mērījumu veikšanas laikā ap dūņu krātuvi Nr. 061 darbojās smaku neitralizējošā līdzekļa izsmidzināšanas iekārta. 2024. gadā tika veikti grozījumi smaku emisijas limita projektā un Sabiedrība veica nepieciešamās darbības B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. RI19IB0008 nosacījumu pārskatīšanai.

Saskaņā ar VVD izsniegtās B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr. RI12IB0013 nosacījumiem Rīgas ūdens pēdējos gados ir veicis vairākus pasākumus avārijas izplūdēs novadīto notekūdeņu daudzuma samazināšanai. 2024. gadā tika sagatavots pasākumu plāns avārijas izplūžu aprikošanai ar mehāniskās priekšattīrīšanas iekārtām pirms notekūdeņu novadīšanas vidē, kurā paredzētos pasākumus ir plānots pabeigt līdz 2030. gadam. Spēcīga lietus un sniega kušanas radītu ūdeņu gadījumā, ja nepieciešams, kontrolēti var tikt izmantotas piecas avārijas izplūdes, kuras atbilstīgi VVD noteiktajām prasībām ir aprīkotas ar notekūdeņu plūsmas mērītājiem un paraugu ņemšanas vietām.

Pateicoties veiktajiem uzlabojumiem, pēdējos gados ir panākts būtisks avārijas izplūžu apjoma samazinājums, un Rīgas ūdens turpina infrastruktūras uzlabošanu ar mērķi samazināt vidē novadīto notekūdeņu apjomu.

Rīgas valstspilsētas iniciētie auditi

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Audita un revīzijas pārvalde veica Rīgas ūdens finansiāli saimnieciskās darbības revīziju par periodu no 01.01.2023. līdz 30.06.2024. Revīzijas atzinumā ir sniegti kopumā 6 ieteikumi trūkumu novēršanai šādās jomās:

- darba laika uzskaite un darba samaksa — 2 ieteikumi;
- komandējumi — 1 ieteikums;
- transporta izdevumi — 3 ieteikumi.

Sabiedrība sniedza skaidrojumus gan Pārvaldei, gan kapitāla daļu turētājam un ir pilnīgi novērsusi konstatētos trūkumus. Revīzijas ziņojums ir izskatīts Rīgas domes sēdē.

2. BŪTISKĀKIE ŠĶĒRŠĻI, KAS KAVĒJUŠI PAKALPOJUMU SNIEGŠANU AUGSTĀ KVALITĀTĒ

Novecojuši un neatbilstošā tehniskā stāvoklī esoši ūdens sadales tīkli

Ūdensapgādes kvalitātes, drošības nodrošināšanas un tīklu tehniskā stāvokļa uzlabošanas nolūkā Sabiedrība īsteno ūdensvada tīklu hidrantu un aizbīdņu nomaiņas, kā arī ūdensvada tīkla sacilpošanas programmas un veic ūdensvada tīklu posmu atjaunošanu, ievērojot ūdensvada tīklu posmu kritiskajā sarakstā noteikto prioritāro secību.

2023. gadā veiktajā izpētē tika noteikts, ka ūdensvada tīkla riska grupā pēc neapmierinoša vecuma un neapmierinoša tehniskā stāvokļa atrodas 373 km ūdensvada tīklu, no tiem 176 km ir kritiskā atjaunošanas grupa, ko pamatā veido sliktā tehniskā stāvoklī esoši posmi ar lielāko bojājumu skaitu. Kritiskajā ūdensvada tīklu sarakstā atrodas 1351 ūdensvada tīklu posms ar vismaz vienu avāriju. Apmēram 28,7 % no kopējā ūdensvadu tīklu garuma ir vecāki par 60 gadiem, savukārt vecāki par 80 gadiem ir aptuveni 17,0 %, bet vecāki par 100 gadiem — 9,6 % no kopējā Rīgas ūdens apsaimniekotā ūdensvadu tīklu apjoma.

Savukārt kanalizācijas tīklu riska grupā pēc neapmierinoša tīklu vecuma un tehniskā stāvokļa atrodas 255 km paštesces un spiedkanalizācijas tīklu. No tiem 153 km ir kritiskā atjaunošanas grupa, ko pamatā veido sliktā tehniskā stāvoklī esoši posmi ar lielāko bojājumu skaitu. Kritiskajā paštesces kanalizācijas tīklu sarakstā atrodas 962 kanalizācijas tīklu posmi. Kritiskajā spiedkanalizācijas tīklu sarakstā atrodas 16 kanalizācijas tīklu posmi ar vismaz vienu avāriju. Apmēram 22,3 % no kopējā kanalizācijas tīklu garuma ir vecāki par 60 gadiem, savukārt vecāki par 80 gadiem ir aptuveni 15,8 % un vecāki par 100 gadiem — 8,9 % no kopējā Rīgas ūdens apsaimniekotā kanalizācijas tīklu apjoma.

Neskatoties uz īstenotajiem infrastruktūras atjaunošanas projektiem, daļa ekspluatācijā esošo ūdensvada un kanalizācijas tīklu ir tehniski novecojuši, un ir nepieciešama to atjaunošana, sākot ar kritiskākajiem ūdensvada un kanalizācijas tīklu posmiem. Būtisks ierobežojums novecojušo ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu vienlaicīgai un apjomīgai atjaunošanai ir sniegtā ūdenssaimniecības pakalpojuma pārtraukuma, kvalitātes pasliktināšanās un ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu drošības pasliktināšanās risks, tāpēc to atjaunošana notiek pakāpeniski un secīgi, sākot ar kritiskākajiem ūdensvada un kanalizācijas tīklu posmiem. Prioritāri tiek novērstas avārijas situācijas ūdensapgādes un kanalizācijas tīklos.

Vēsturiski nepietiekamo investīciju dēļ ir nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi infrastruktūras atjaunošanai. Uzņēmums ir izstrādājis Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2040. gadam, kurā iekļauta cauruļvadu atjaunošana nozīmīgi palielinātos apjomos. Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2025.–2030. gadam ir iekļauti mērķi, lai būtiski palielinātu tīklu atjaunošanas apjomus.

Ūdensvadu cauruļvadu jaudas pret patēriņa apjoma izmaiņām radītās sekas

Nemot vērā vēsturiskos Sabiedrības ūdensapgādes tīklu izbūves apstākļus un salīdzinošo ūdens patēriņa samazinājumu, esošie, lielākoties maģistrālie, ūdensvadu tīklu cauruļvadi ir pārlietu liela izmēra, un tas apgrūtina un sadārdzina ekspluatāciju, kā arī apgrūtina ūdens kvalitātes stabilitātes nodrošināšanu. Ja netiks veikta ūdens ieguves jaudu un patēriņa apjomu starpības izlīdzināšana un/vai sūkņu nomaiņa, var rasties ūdensgūtnu iekārtu tehnoloģiskas problēmas.

Notekūdeņu tīklu un KSS jaudu nepietiekamība straujas attīstības teritorijās

Līdz ar strauju pilsētas robežas tuvumā esošo teritoriju attīstību rodas nepieciešamība atsevišķos gadījumos palielināt centralizētās kanalizācijas sistēmas veikspēju. Sadarbībā ar attīstītājiem tika veikta KSS un kanalizācijas tīklu Valtera ielā pārbūve. Ir iekļauta KSS Ūdeļu ielā pārbūve, lai nodrošinātu jaunu patērētāju pieslēgšanās iespēju. Arī šajā gadījumā Rīgas ūdens līdzfinansēs šo projektu. Perspektīvā ir paredzēta notekūdeņu plūsmas pārvirzīšana, lai atslogotu KSS, kuras nodrošina Juglas apkaimes notekūdeņu tālāku novadīšanu.

Rūpniecības zonu un tranzītvadu ūdenssaimniecības infrastruktūra

Pilsētas teritorijā joprojām ir kādreizējo rūpniecības zonu ūdensvada un kanalizācijas tīkli, kā arī pagaidu ūdensvada tīkli un tranzītvadi, kuri nav Sabiedrības īpašumā, ir tehniski novecojuši un/vai neatbilst kvalitatīvas ūdensapgādes prasībām. Sabiedrība ar resoru un tranzītvadu ūdensapgādes tīkliem nespēj nodrošināt kvalitatīvus ūdensapgādes pakalpojumus Klientam.

Bioloģiskās attīrīšanas stacijas jaudas nepietiekamība

Spēcīgu lietusgāžu un intensīvas lietus noteces laikā atsevišķos gadījumos BASD nevar nodrošināt pilnvērtīgu notekūdeņu attīrīšanu. Laikapstākļi būtiski un tieši ietekmē novadīto notekūdeņu daudzumu caur avārijas izplūdēm — ļoti īsā laika posmā tāds apjoms var radīt sistēmas pārslodzi. Sniega kušanas un lietus notekūdeņu daudzumam pārsniedzot centralizētas kanalizācijas sistēmas ietilpību, kanalizācijas sūkņu stacijās uzstādīto sūkņu ražību (notekūdeņu daudzumu, ko sūkņi ir spējīgi noteiktā laika periodā pārsūknēt) un/vai BASD maksimālo notekūdeņu plūsmu diennaktī (200 000 m³/dnn), rodas nepieciešamība sniega kušanas un lietus laikā radītos notekūdeņus novadīt caur avārijas izplūdēm. Tas jādara, lai novērstu iespējamus traucējumus BASD notekūdeņu attīrīšanas procesā un tehniskas problēmas.

Patlaban nav iespējams palielināt uz Rīgas centralizēto kanalizācijas sistēmu, t. sk. uz BASD, novadīto notekūdeņu apjomu piesārņojošo vielu slodžu limita dēļ. 2024. gada laikā tika izstrādāts TEP BASD paplašināšanai, kura satvarā ir plānots palielināt uz BASD novadāmo notekūdeņu jaudu. Papildus tam ir nepieciešama skaidra vīzija par katras Rīgas valstspilsētas pieguļošo teritoriju pašvaldību ilgtermiņa centralizētās kanalizācijas sistēmas attīstību un Rīgas–Pierīgas vienotās notekūdeņu aglomerācijas robežu noteikšanu.

3. PAREDZĒTIE UZLABOJUMI ŪDENSŠAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANĀ

Ūdensapgādes kvalitātes un drošības nodrošināšana, infrastruktūras tehniskā stāvokļa uzlabošana

Ūdensapgādes kvalitātes, drošības nodrošināšanas un tīklu tehniskā stāvokļa uzlabošanas nolūkā Sabiedrība kopš 2014. gada īsteno ūdensvada tīklu hidrantu un aizbīdņu nomaiņas programmas un ik gadu veic ūdensvada tīklu un kanalizācijas tīklu posmu atjaunošanu atbilstīgi kritisko tīklu posmu sarakstiem un metodiski noteiktajai prioritārajai secībai.

2024. gadā tika atjaunoti 7,6 km ūdensvada tīklu un 7,1 km kanalizācijas tīklu. Viens no Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2040. gadam iekļautajiem mērķiem paredz cauruļvadu atjaunošanu gan ūdensapgādes, gan kanalizācijas tīklos. Kopējais plānotais atjaunoto tīklu kopgarums līdz 2040. gadam sasniegs attiecīgi 250 km ūdensvada tīkliem un 150 km kanalizācijas tīkliem.

Blīvi apdzīvotā Mangaļsalas teritorijas daļa nav iekļauta Rīgas notekūdeņu aglomerācijā, un tajā funkcionē lokālās kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas, kas ar ūdenssaimniecības pakalpojumiem galvenokārt nodrošina esošo daudzstāvu apbūvi. Attīrīšanas ietaises, tehnoloģiskās iekārtas un liela daļa ūdenssaimniecības tīklu ir tehniski nolietotojušies, kritiskā stāvoklī, kā arī neatbilst vides aizsardzības prasībām, tāpēc ir tehniski un ekonomiski pamatoti tos pievienot Rīgas notekūdeņu aglomerācijai. Ar Rīgas domes 24.08.2022. lēmumu Nr. 1819 “Par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo SIA “Rīgas ūdens” peļņas daļu periodā no 2021. līdz 2024. pārskata gadam” Sabiedrībai ir noteikts samazināts dividenžu apjoms, lai rastu iespēju novirzīt finanšu līdzekļus Mangaļsalas notekūdeņu aglomerācijas ūdenssaimniecības sistēmas attīstības projekta īstenošanai. Projekta norise ir plānota periodā līdz 2025. gadam. 2023. gadā tika uzsākta tīklu projektēšana, ir izstrādāts un saskaņots topogrāfiskais plāns. 2024. gadā turpinājās projekta izstrāde.

2024. gadā pēc pārbūves tika nodota ekspluatācijā Baltijā lielākā kanalizācijas sūkņu stacija Daugavgrīvas ielā 101. Pārbūves rezultātā ir garantēta droša notekūdeņu savākšana un pārsūkšanās no Daugavas kreisā krasta uz BASD, kā arī ir aizstātas novecojušās tehnoloģiskās iekārtas. Apkopojot pirmā gada darbības rezultātus, ir redzami ievērojamie ieguvumi:

- pārsūknēto notekūdeņu apjoms ir 25,05 milj. m³;
- sūkņu stacijas patērētās elektroenerģijas ietaupījums pret iepriekšējo gadu ir 1 786 MW/h.

Turpinot risināt problēmas saistībā ar paaugstinātu notekūdeņu apjomu ilgstoša lietus, lietusgāzu un ilgstošu lietusgāzu gadījumā, 2024. gadā tika izstrādāts rīcības plāns līdz 2035. gadam, kurā ir paredzēta pakāpeniska avārijas izlaižu aprīkošana ar mehāniskajām attīrīšanas iekārtām (TEP izstrāde, projektēšana, būvniecība), divu uzkrāšanās rezervuāru izbūve pirms abām lielākajām kanalizācijas sūkņu stacijām (TEP izstrāde, projektēšana, būvniecība) un BASD paplašināšanas uzsākšana.

Ūdensvadu plānveida skalošanas programmas satvarā 2024. gadā tika izskaloti ūdensvadi kopumā 170 km garumā (preventīvā skalošana atbilstīgi plānveida skalošanas programmai kopā ar skalošanas darbiem pēc sūdzību saņemšanas par ūdens kvalitāti un pēc remontdarbu veikšanas).

Izskaloto tīklu kopgarums	2022	2023	2024
km	169	165	170

9. tabula. Izskaloto tīklu kopgarums 2022.–2024. gadā

Plānveida ūdensvada tīklu skalošanas programma tika uzsākta 2016. gadā, un kopš tās darbības sākuma ievērojami samazinājās iedzīvotāju sūdzības par ūdens uzduļķojumiem. Lai sekmīgi īstenotu ūdensvada tīklu skalošanas plānu (vismaz reizi 5 gados) un tādējādi nodrošinātu drošu un augstas kvalitātes dzeramo ūdeni, 2024. gada nogalē Rīgas ūdens palielināja ūdensvada tīklu skalošanas iekārtu skaitu, iegādājoties vēl divas iekārtas.

2024. gadā turpinājās sadarbības projekts ar Rīgas Tehnisko universitāti, SIA “WATERSON TECHNOLOGIES” un SIA “Automation Engineering” par ūdens kvalitātes monitoringa sistēmas izveidošanas Rīgas ūdensapgādes tīklā izpēti. Projekta satvarā tika pabeigts Rīgas centralizētās ūdensapgādes sistēmas piegādes risku izvērtējums, izpētīta iespēja Rīgas centralizētajā ūdensapgādes sistēmā ieviest tiešsaistes dzeramā ūdens kvalitātes monitoringa sistēmu, pārvērtēta esošā Sabiedrības dzeramā ūdens kvalitātes monitoringa programma un sniegti priekšlikumi tās uzlabošanai. Atbilstīgi Sabiedrības investīciju budžetam ir plānots līdz 2026. gada beigām ūdensvada tīklā uzstādīt 18 tiešsaistes ūdens kvalitātes monitoringa punktus.

Iekškvartālu tranzīta vadu likvidācija

Lai novērstu situāciju, ka Rīgas dzīvojamo namu pagrabos un pagalmos ilgstoši notiek ūdens noplūdes no ūdensvadiem, kuru piederība ir neskaidra vai arī to īpašnieki nenodarbojas ar šo tīklu uzturēšanu, Sabiedrība ir uzsākusi tranzītvadu likvidāciju. Rīgas ūdens 2019. gadā noslēdza vienošanās ar pieciem ēku pārvaldniekiem par 97 daudzdzīvokļu ēku patstāvīgu pieslēgumu izbūvi pilsētas centralizētās ūdensapgādes sistēmai. Lai risinātu ietilpušās tranzītvadu problēmas, ir būtiski, ka situācijas sakārtošanā iesaistās arī dzīvokļu īpašnieki un namu apsaimniekotāji, jo nekustamā īpašuma teritorijā un ēkā esošo ūdensvada tīklu uzturēšana un nepieciešamo remontdarbu veikšana ir to īpašnieku pienākums. Īpašniekiem katras daudzdzīvokļu ēkas pagrabā ir jāizbūvē komercuzskaites mērītāja mezgls un spiediena paaugstināšanas iekārta (ja ēkā ir vairāk par 5 stāviem). Tas dos iespēju likvidēt 6 ūdens spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijas, kuras ir izvietotas bijušajos centrālajos siltuma punktos (CSP) un ar tām saistītos kvartāla tīklus.

No iepriekš minētajām 97 ēkām 2022. un 2023. gadā pievadu izbūve tika pabeigta 17 ēkām. 2024. gadā notika seguma atjaunošanas darbi pirmajām 17 mājām, un turpinās projektēšana nākamajām mājām. Gada beigās tika noslēgts līgums par būvdarbiem, sakārtojot vēl 13 māju pieslēgumus.

Savukārt ūdensvada tīkla ūdens zudumu samazināšanas programmas augstspiediena zonas likvidācijas programmas satvarā 2024. gadā tika likvidēta spiediena paaugstināšanas sūkņu stacija CSP Gobas ielā 20A. 2025. gadā ir plānots pabeigt CSP likvidēšanas darbus Jasmuižas ielā 11A un uzsākt CSP nojaukšanas projektu Zvaigznāja gatvē 2A.

Ir konstatētas problēmsituācijas arīdzan saistībā ar sadzīves notekūdeņu pašteses tīkliem, kuri nav bijuši Rīgas ūdens piederībā un ir sliktā stāvoklī. Piemēram, Ezermalas ielas 2 iekškvartālu sadzīves notekūdeņu pašteses tīklā, kas ar Rīgas domes 31.05.2023. lēmumu Nr. RD–23–2593/lē nodots bezatlīdzības lietošanā SIA “Rīgas ūdens”. Izvērtējot situāciju, ir izveidots pagaidu pārsūkņēšanas punkts, apejot bojājumu pa virszemi, un 2024. gadā Ezermalas ielā 2 turpinājās tā izmantošana.

4. NOZĪMĪGI NOTIKUMI PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PERIODĀ

Ūdensapgādes pakalpojumu tarifa izmaiņas

21.11.2024. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome pieņēma lēmumu Nr. 86 “Par SIA Rīgas ūdens ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifiem”, ar kuru no 01.01.2025. tika apstiprināti šādi ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi (bez PVN):

- ūdensapgādes pakalpojumu tarifs: 1,28 EUR/m³;
- kanalizācijas pakalpojumu tarifs: 1,06 EUR/m³;
- notekūdeņu attīrīšanas pakalpojuma tarifs: 0,41 EUR/m³.

Kopējais ūdenssaimniecības tarifa pieaugums ir 1,7 %, no 2,30 EUR/m³ uz 2,34 EUR/m³ (bez PVN).

Pierīgas pašvaldību notekūdeņu aglomerācijās attīstība

Saskaņā ar VARAM Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānu 2021.–2027.gadam Rīgas un arī Pierīgas pašvaldību notekūdeņu aglomerācijās ir plānoti centralizētās ūdenssaimniecības sistēmas paplašināšanas darbi un pieslēdzamo iedzīvotāju skaita pieaugums. Tā kā piesārņojošo vielu slodžu limita dēļ jau patlaban nav iespējams palielināt uz Rīgas centralizēto kanalizācijas sistēmu, t. sk. uz BASD, novadīto notekūdeņu apjomu, ir jāpalielina BASD jauda.

Pēdējos gados tika veikta Pierīgas pašvaldību aptauja par paredzamo pašvaldību ūdenssaimniecības ilgtermiņa attīstību. VARAM (patlaban KEM) mutiskās sarunās vēl tikai plānoja izvērtēt iespēju piesaistīt līdzekļus Rīgas un Pierīgas vienotās notekūdeņu aglomerācijas tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādei un notekūdeņu aglomerācijas robežu noteikšanai. Tākmēr 2024. gadā tika sākta tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrāde BASD paplašināšanai, kurā tika ņemta vērā savāktā informācija par Pierīgas pašvaldību ūdenssaimniecību attīstības plāniem un izvērtēti BASD nepieciešamās jaudas aprēķini. BASD paplašināšanas projektēšanas darbus ir plānots uzsākt 2025. gadā.

Atbildot uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības 08.11.2024. vēstuli Nr. RD-24-1688-nd “Par darbības paplašināšanas un papildu ieņēmumu gūšanas iespēju izvērtējumu”, Rīgas ūdens veica sākotnējo vērtējumu par darbības paplašināšanas iespējām. Rīgas ūdens saskata darbības paplašināšanās iespējas Pierīgas reģionos, pievienojot tos ūdenssaimniecības uzņēmumus, kas sniedz pakalpojumus Pierīgas reģionos. Rīgas ūdens ieskatā būtu uzsākamās sarunas ar Pierīgas pašvaldībām par vēlmi un iespējām pievienot Pierīgas ūdenssaimniecības uzņēmumam Rīgas ūdens.

Līdzdalība ūdenssaimniecības nozares politikas veidošanā

Rīgas ūdens kā Latvijā lielākais ūdenssaimniecības uzņēmums aktīvi iesaistās ūdenssaimniecības problemātisko jautājumu risināšanā. Rīgas ūdens ir LŪKA biedrs, un Sabiedrības deleģētie darbinieki, strādājot LŪKA darba grupās, sniedz priekšlikumus nozares politikas veidošanā. 2024.gadā Rīgas ūdens sniedza viedokli par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par komunālo notekūdeņu attīrīšanu un turpināja viedokļu apmaiņu ar KEM nacionālās pozīcijas dokumenta izstrādē. Sabiedrība aktīvi iesaistās un sabiedriskajā apspriešanā pauž viedokli par visiem ar ūdenssaimniecības jomu saistītajiem normatīvo aktu projektiem. Rīgas ūdens kā LŪKA pārstāvis strādā arī Eiropas ūdenssaimniecību asociācijas "EurEau" darba grupās, nodrošinot nozarei aktuālās informācijas, dokumentu un viedokļu apmaiņu ar LŪKA un KEM Eiropas Savienības direktīvu un regulu apstiprināšanas posmā.

27.11.2024. stājās spēkā jauna Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/3019 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (pārstrādāta redakcija), kurā ir noteiktas stingrākas prasības notekūdeņu attīrīšanas pakāpei, komunālo notekūdeņu apsaimniekošanai kopumā, pakāpeniski samazinot siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas līdz ilgtspējīgam līmenim, uzlabojot komunālo notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas darbību energobilanci, kā arī veicinot pārkārtošanos uz aprites ekonomiku. 2024. gadā Rīgas ūdens sadarbībā ar LŪKA un KEM piedalījās Latvijas normatīvo dokumentu sagatavošanas apspriešanās par jauno prasību iestrādi.

Rīgas ūdens attīstības stratēģiskā plānošana

Tā kā 2024. gadā noslēdzās aktuālās vidēja termiņa darbības stratēģijas periods, Rīgas dome 20.11.2024. sēdē pieņēma lēmumu Nr. RD-24-4064-lē "Par SIA "Rīgas ūdens" nefinanšu mērķu noteikšanu". Minētajā lēmumā Sabiedrībai ir izvirzīti ūdenssaimniecības politikas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas jomā sasniedzamie nefinanšu mērķi:

1. uzlabot energoefektivitāti, palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu un nodrošināt ilgtspējīgu kanalizācijas tīklu atjaunošanu;
2. nodrošināt notekūdeņu attīrīšanas prasības un nepasliktināt vides stāvokli;
3. nodrošināt efektīvu ūdens resursu izmantošanu un ilgtspējīgu ūdensvada tīklu atjaunošanu;
4. attīstīt centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību;
5. veicināt sabiedrības izpratni par vides aizsardzību, sekmēt pētniecību, digitalizāciju un inovācijas;
6. nodrošināt darbinieku labbūtību, motivāciju un profesionalitāti;
7. īstenot atbildīgu korporatīvo pārvaldību.

Saskaņā ar minēto pašvaldības lēmumu Sabiedrībai, izstrādājot jaunu vidēja termiņa darbības stratēģiju, ir uzdots virzīties uz noteikto nefinanšu mērķu sasniegšanu, nosakot to satvarā veicamās darbības, to plānotos rezultātos rādītājus un sasniedzamo vērtību. 2024. gadā Rīgas ūdens izstrādāja Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju periodam no 2024. gada līdz 2040. gadam (turpmāk — Stratēģija 2040)⁵ un, ņemot vērā plānošanas dokumentos paredzēto, kā arī nepieciešamību plānot turpmāko dividenžu politiku, Sabiedrība ir izstrādājusi jaunu Rīgas ūdens vidēja termiņa darbības stratēģiju 2025.–2030. gadam (turpmāk — Stratēģija 2030). Stratēģijā 2030 ir iekļauti ar Rīgas domes lēmumu apstiprinātie 7 nefinanšu mērķi, kuri aptver Stratēģijā 2040 prioritārajos attīstības virzienos noteiktos mērķus, kā arī Sabiedrības padomes papildu izvirzītais nefinanšu mērķis — paaugstināt klientu apmierinātību — kopā 8 nefinanšu mērķi.

Plānojot periodā līdz 2030. gadam prioritāri attīstāmos ūdenssaimniecības infrastruktūras projektus un ņemot vērā nepieciešamību uzsākt ūdenssaimniecības sistēmas izveidi pilsētas teritorijās, kur līdz šim nav nodrošināti centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi, diskusijā ar pašvaldību ir panākta vienošanās par Dārziņu apkaimes attīstību periodā līdz 2030. gadam. Sabiedrība ierosināja samazināt dividendēs izmaksājamo peļņas daļu periodā no 2025. līdz 2030. gadam, nosakot to 10 % apmērā no pārskata gada nesadalītās peļņas, un attiecīgi dividenžu samazinājumu 30 % apmērā novirzīt attīstības projektu

⁵ Stratēģija 2040 - apstiprināta ar 18.06.2024. Rīgas ūdens padomes lēmumu <https://www.rigasudens.lv/lv/strategiskais-ietvars>

īstenošanai Dārziņos, kā arī rezervēt finanšu līdzekļus līdzfinansējumu programmām, lai sekmētu mājssaimniecību pieslēgumu izveidošanu centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. 29.01.2025. Rīgas dome pieņēma lēmumu "Par atšķirīgu dividendēs izmaksājamo SIA "Rīgas ūdens" peļņas daļu periodā no 2024. līdz 2030. pārskata gadam".

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/3019 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām, līdz 31.12.2033. dalībvalstis nodrošina, ka aglomerāciju, kuru c. e. ir 100 000 un vairāk, kanalizēšanas baseiniem ir izstrādāts integrēts komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plāns. Plāna izstrādē būs jāiesaista vairākas pašvaldības kapitālsabiedrības. Šo un citu direktīvas prasību ieviešanas nolūkā tiks izstrādāti jauni un papildināti esošie normatīvie akti, kuros tiks paredzētas detalizētas ieviešanas prasības un pārejas periodi. Pašvaldībai tuvākajos gados jāuzsāk darbs pie integrētā plāna izstrādes, piesaistot speciālistus no Rīgas ūdens, Ārtelpas un Mobilitātes departamenta un Mājokļu un vides departamenta.

Obligāciju emisija

Lai piesaistītu finanšu līdzekļus kapitālieguldījumu finansēšanai, Rīgas ūdens 2025. gadā plāno emitēt obligācijas 60 milj. EUR apmērā.

Arī 2025. gadā Rīgas ūdens turpina Līgumā noteikto uzdevumu izpildi augstā kvalitātē, sniedzot pakalpojumu lietotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus, kā arī investējot līdzekļus pilsētas ūdenssaimniecības infrastruktūras modernizācijā.

Valdes loceklis

Normunds Zvaunis

ZIŅOJUMĀ IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums	Skaidrojums
AŪKKL	Apvienotā ūdens kvalitātes kontroles laboratorija
BASD	Bioloģiskā attīrīšanas stacija "Daugavgrīva"
CCTV	Kanalizācijas cauruļvadu televīzijas pārbaude (<i>Closed Circuit Television</i>)
c. e.	Cilvēku ekvivalents
ES KF 4K	Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā" 4. kārtā
ES KF 5K	Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā" 5. kārtā
ES KF 6K	Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Rīgā" 6. kārtā
ĢIS	Ģeogrāfiskā informācijas sistēma
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
KSS	Kanalizācijas sūkņu stacija
LŪKA	Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija
RVP ĀMD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
RVP FD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
RVP IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
RVP MVD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
TEP	Tehniski ekonomiskais pamatojums
ŪKTD	Ūdensvada un kanalizācijas tīklu dienests
VARAM	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests